

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHold

Organisasjoner i oppbrudd / Speiler synden "noe opprinnelig godt"? / Til undring / Fra bokfronten / Innhold 2008 / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

Såmannssøndagen - Martin Weingaertner

Kristi forklæringsdag - Olav Fykse Tveit

Søndag før faste (Fastelavnssøndag) - Øystein I. Larsen

Gjennom mer enn et århundre har organisasjoner som Misjonssambandet og Indremisjonsforbundet representert vitale elementer i lokalt menighetsliv i Den norske kirke.

Organisasjoner i oppbrudd

Det rører på seg i de kristne organisasjonene. Høsten 2007 vedtok hovedstyret i Norsk Lutheran Misjonssamband at de i den nåværende situasjon ser det som "unaturlig for NLM å definere seg som en misjonsorganisasjon innenfor Den norske kirke". Høsten 2008 gikk

rådsmøtet i organisasjonen et skritt videre ved å anbefale at man registrerer et eget tros-samfunn, med henblikk på å gi de som ønsker det, en alternativ "kirkerettslig tilknytning". En liknende utvikling er også på gang innenfor Indremisjonsforbundet.

Både Misjonssambandet og Indremisjonsforbundet har gjennom hele sin historie hatt et svært selvstendig forhold til Den norske kirkes offisielle organer, men har hele tiden regnet seg som en del av kirken. "I kirken, men ikke under kirken," har gjerne vært parolen. I en tidlig fase av historien var det riktignok krefter, særlig innenfor indremisjonen på Vestlandet, som trakk i en mer frikirkelig retning, men bevegelsene endte opp med å finne sin plass som organisasjoner innenfor kirkens rammer. En viktig forutsetning for dette var Ludvig Hopes kirkesyn, som forstod kirken som et åndelig personsamfunn der dens organisatoriske og institusjonelle side ble forstått som et ytre stillas. Man har derfor kunnet la ekklesiologiske spørsmål om kirkelige ordninger ligge og i stedet konsentrert seg om misjonsoppgåret. Gjennom mer enn et århundre har organisasjoner som Misjonssambandet og Indremisjonsforbundet representert vitale elementer i lokalt menighetsliv i Den norske kirke. Misjonssambandet har også sin del av æren for et svært omfattende norsk misjonsarbeid i land over hele verden.

Samtidig som disse organisasjonene har understreket sin selvstendighet og uavhengighet, har de lokalt vært vevedt inn i et samarbeid og sameksistens med andre organisasjoner og virksomhet i det lokale menighetsliv. Mange steder har de vært et viktig innslag blant de faste kirkegjengerne. Kirkeofringer til Misjonssambandets misjonsarbeid forekommer også. De siste årene har en sett eksempler på mer organisatoriske samarbeid mellom organisasjoner og kirke lokalt, bl.a. ved at f.eks. Misjonssambandet er medeier i menighetshus eller kirkebygg. Andre steder har utviklingen gått i motsatt retning, ved at lokale foreninger har beveget seg i retning av å bli selvstendige forsamlinger eller menigheter.

På det teologiske område har organisasjoner som Misjonssambandet og Indremisjonsforbundet gjerne plassert seg på den konservative siden, selv om ikke alle spørsmål lar seg innordne i et slikt mønster. Også disse organisasjonenes standpunkter har i sin tid blitt utsatt for teologisk kritikk. Deres rosenianske kris-

tendomsforståelse var f.eks. i sin tid svært omstridt i haugianske kretser. Fra konservativt luthersk hold har organisasjonene gjerne blitt kritisert for ikke å ta luthersk sakraments-teologi tilstrekkelig på alvor. Det har også vært påpekt at kirkeforståelsen i arven fra Hope var påvirket fra tysk liberalteologi, med problematiske elementer i forhold til luthersk ekklesiologi. Det er likevel en oppfatning av at Den norske kirke har beveget seg i mer liberal retning, i første rekke i homofilisørsmålet, som blir anført som begrunnelse for at organi-

sasjonene nå løsner sine bånd til kirken.

At Den norske kirke er preget av bredde i ulike etiske og læremessige spørsmål er langt fra noe nytt. I den kirkekamp som

foregikk på begynnelsen av forrige århundre, stod frontene mye lenger fra hverandre, og striden gjaldt svært fundamentale spørsmål i den kristne tro, f.eks. synet på Jesu guddommelighet. Den gang valgte organisasjonene en annen strategi: I stedet for å trekke seg ut, engasjerte de seg i den indrekirkelige kamp. I dag bruker man situasjonen i kirken i stedet som et argument for å definere seg utenfor.

En viktig årsak til at reaksjonsmønsteret blir et annet i dag enn tidligere, er endringene i måten Den norske kirke fungerer - organisatorisk og sosiologisk. For hundre år siden levde menigheter og organisasjoner innenfor en felles statskirkelig ramme. I dag fremstår Den norske kirke i langt større grad som en selvstendig organisasjon, med representative organer. Organisasjonene forholder seg ikke lenger til en løs statskirkelig ramme, men til kirkelige organer som taler på vegne av Den norske kirke som trossamfunn. Reaksjonene på Kirkemøtets vedtak er et uttrykk for at organisasjonene tar denne utviklingen til etterretning, og at man tar de kirkelige organer på alvor. I frykt for å bli tatt til inntekt for noe de opplever som sterkt ubibelsk, velger de heller å trekke seg tilbake. At de dermed svekker den fløy i kirken som står dem selv nærmest, er åpenbart en omkostning de er villig til å bære.

De siste års endringsprosesser har imidlertid også omfattet organisasjonene selv, ikke minst på det lokale plan. Mens man noen steder har

blitt mer integrert i det kirkelige arbeid, har man mange steder utviklet seg i retning av mer selvstendige forsamlinger. Dermed har også organisasjonenes tradisjonelle ekklesiologiske tenkning og praksis blitt utfordret, bl.a. gjennom ønsket om å forrette dåp i bedehusforsamlingene.

Arven fra en spiritualiserende kirketenkning kommer likevel til uttrykk i de løsninger som inntil videre står på dagsorden. Fremfor å tenke gjennom hvordan de nye forsamlinger kan finne en kirkelig eller kirkerettslig sammenheng, fokuserer man på en "kirkerettslig tilknytning" for den enkelte. Et slikt skille mellom menighetstilhørighet og kirketilknytning er etter mitt skjønn problematisk i forhold til luthersk ekklesiologi - der tilhørigheten til kirken primært er en tilhørighet til en lokal menighet, ikke til et frittstående medlemsregister.

Også fra en mer allmenn synsvinkel kan det diskuteres hvor heldig en slik bruk av trossamfunnsloven egentlig er. Intensjonen bak loven er jo å regulere den juridiske ramme for trossamfunn som kollektiver. At loven i stedet blir brukt til å sikre rettigheter for enkeltpersoner, er problematisk i forhold til intensjonene ved denne del av lovverket. Å vise til parallellen til Misjonsforbundet og Frelsesarmeen holder heller ikke. På tross av en bruk av lovverket som har visse likhetstrekk, er dette organisasjoner som de facto fremstår som trossamfunn - noe man ikke kan si om Misjonssambandet og Indremisjonsforbundet.

Det pågår sterk debatt om disse spørsmålene internt i organisasjonene, og ledelsene er også under et betydelig press fra ulike hold. Siste ord i saken er langt fra sagt. Noe av det aller vanskeligste for organisasjonene er at virkeligheten lokalt varierer så mye. På steder der organisasjonene og organisasjonsmedlemmene i større grad er integrert i lokalt menighetsliv, kan en sterkere understrekning av selvstendighet føre til splittelse og avskalling. I mange tilfelle kan en slik avskalling like gjerne bety at organisasjonsmedlemmer velger

kirken, som det motsatte. En større isolasjon i forhold til kirken vil utvilsomt være til skade både for kirken og for organisasjonene selv.

Situasjonen stiller krav ikke bare til organisasjonslederne, men også til det kirkelige lederskap. Lokalt er det viktig at ikke signaler om større selvstendig blir møtt med utstøting eller isolasjon fra kirkens side. Der organisasjonene ønsker å være med på laget, bør de fortsatt være hjertelig velkomne. På det nasjonale plan er det viktig at man ikke manøvrerer på en måte som bidrar til å støtte organisasjonene ytterligere fra seg. Det bør bety lydighet både overfor signaler om tydelighet i teologiske spørsmål, og om en større fleksibilitet i ordningsspørsmål.

Lokalt er det viktig at ikke signaler om større selvstendig blir møtt med utstøting eller isolasjon fra kirkens side.

HARALD HEGSTAD
harald.hegstad@mf.no

Trosopplæringens Hva, Hvorfor, Hvordan

Stoffet må være der før man kan arbeide med det (Dokka-utvalget 1970)

AV PER SOLBERG, DR.PHILOS. (PEDAGOGIKK),
PENSJONERT FØRSTEAMAUENSIS VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

For noen år siden ble det god latin i lærerutdannelsen å lage planer for praksisperioder, og etter periodene rapportere om dem, under de samme ord som i min overskrift. Men som oftest sto *Hvorfor* ("målsetting") først, deretter *Hva* (lære- og arbeidsstoff) og til slutt *Hvordan* (arbeidsmåter og undervisningsformer). Riktig nok sto *Hva* i midten, som et sentralt punkt. Men det første og tredje punktet hadde som regel størst oppmerksomhet. En rapport hadde noe om *Hvorfor* (som ikke var relatert til stoffet), under *Hva* noe om hva de gjorde, altså om *hvordan*-spørsmål. Hva så under *Hvordan*? Jo, mer detaljert om hvordan de gjorde det som de gjorde! En annen gruppe planla en forestående praksis etter samme skjema. Gruppen ba om råd med å "sette en målsetting"(!). Jeg anbefalte dem å se først på *Hva*, for da ville sikkert momenter til "målsettingen" melde seg. Og tankene "kom"! Begge gruppene hadde altså glemt, undervurdert eller misforstått hva ordet *Hva* sto for, nemlig det som gir all undervisning og læring substans. De var fremmede for den tanke at målet ligger latent i lærestoffet.

Hva kunne det komme av at tingene til de grader ble snudd opp-ned? Kanskje et streiftog i fortiden kan gi momenter til et svar, og videre gi noe av bakgrunnen for en del trekk i trosopplæringens forsøksperiode. For omtrent 100 år siden vokste det fram krav om *friere arbeidsmåter* i skolen. I 1939 ble kravet legitimert i

Normalplan for folkeskolen. Om denne planen ble det med rette sagt: *Arbeidsmåten er pensum*. Det var arbeidsmåtene som bidro til utvikling av evner og interesser og personligheter. Trodde man. Derfor skulle arbeidsmåter bestemmes ut fra *psykologi*. Det hendte til og med at lærestoffet ble endret slik at det passet metoden. Denne tenkemåten har satt sterkt preg på 1900-tallets lærerskolepedagogikk, til de grader at 1900-tallet gjerne kan kalles *arbeidsmåtenes århundre* i pedagogikkens historie.

Folkeskolekomiteen (innstilling til ny lov om grunnskolen, 1965) og "Dokka-utvalget" (forslag til plan for samme) betonte skolens verdi- og kulturgrunnlag og, dermed, lære- eller arbeidsstoff. (Les Dokka-utvalgets velreflekterte og velformede dokument, en liten bok med den altfor beskjedne tittel *Forarbeid til mønsterplan* (Oslo 1970)!) Men nettopp i 70-årene ble disse arbeidene overdøvet av den "kritiske" pedagogikken, ukritisk, med parolen "deltagerstyring". Det innebar bl.a. at *lærestoffet skulle bli til underveis*. Denne utopiske ideen ble raskt feid av banen av sin rake motsetning *Målstyring*. Det vokste fram et målhierarki (Hovedmål og delmål, affektive mål og kognitive mål osv. osv. Jeg tilføyer - lett ironisk - overmål, undermål og sidemål). Frustrerte lærere sukket "Målløst liv har óg ei mening" mens fagpedagoger fulgte med på tidens skiftende bølge. Endelig, i 90-årene ble den nesten 100 år gamle prosjektide-

en gjort obligatorisk i planene for grunnskolen.

I dette virvar av ideer finner vi til dels motstridende trekk som synes å ha påvirket lærere i trosopplæringsprosjektene. I stor utstrekning har man arbeidet med målformuleringer og utvist atskillig oppfinnsomhet i forbindelse med arbeidsmåter, og først deretter tatt fatt i arbeidet med utforming av innholdet (kall det gjerne pensum). *Hva, Hvorfor* og *Hvordan* har blitt stående, og behandlet hver for seg, uten nødvendig sammenheng. Og *Hva* kommer svakest ut av de tre ved at det skal "bli til underveis". Da kan det lett bli slik at innholdet blir tilpasset arbeidsmåten. Og det viser seg, hva man kunne nesten sikkert kunne forutsi, at formuleringer spesielt om *Hvorfor* blir mer eller mindre eteriske. Man har ikke tatt i betraktning at å lære (også i betydningen undervise) nødvendigvis må bety å lære noe (Latinens *docere* tar to akkusativer!). Man kan gjerne operere med de tre spørreordene, men da slik at tanken stadig pendler mellom dem. Da vil det vise seg at det sentrale ordet er *Hva*, det man tar utgangspunkt i og stadig vender tilbake til. I et undervisningsopplegg som betegnes med ordet *trosopplæring* skulle det være klart hva dette innebærer. Kirken har til alle tider vært opptatt av det - i en eller annen form. Så la oss gå tilbake i historien, *ad fontes!*

Kort sagt: Katekismen må tilbake fra glem-selen. Dette betyr ikke pugging av ferdig formulerte spørsmål og svar, selv om også de kan være gode retningsvisere. Men katekismen gir oss en *disposisjon til ordning av trosopplæringens innhold*: De ti bud, Troens artikler, Fader vår, Sakramentene. De aller fleste vil lett se at dette stoffet har røtter i Skriften og i oldkirken. Rekkefølgen i denne disposisjonen trenger man selvsagt ikke følge slavisk, men alle hovedpunktene er vesentlige. Dermed er opplæringens innhold, og egentlig også mål, i alt vesentlig gitt. Nå er oppgaven å fordype seg i dette innholdet, og finne de språklige uttrykk og de arbeidsformer som tjener innholdet og tilegnelsen av det. *Det er arbeidsformene som må finne seg i å bli til, eventuelt justert, "underveis"*.

Ønsker vi en mer spesifisert disposisjon er det mye og rikt stoff å hente i kirkens salmeskatt, helt tilbake til Ambrosius (NoS nr.1), som synger om alle tre troens artikler, særlig om inkarnasjonen og treenigheten. Grundtvigs

Kirken den er et gammelt hus detaljerer den tredje artikkels ledd "En hellig, allmenn kirke" slik: V.1: Innledning, v.2-3: Den egentlige kirke, og Ordet som "helliger huset", v. 4-5: Hva selve huset vitner om: Ordet og sakramentene, v.7: Bønn for kirken og Herrens fredshilsen. Tiden fra og med Luther byr på luthersk forkynnelse av budskapet, fulgt av ulike perioder med sine særpreg, helt fram til årets forslag til ny salmebok.

Om Dåpens sakrament har vi i senere tid fått mye godt stoff. Men jeg må få anbefale en liten perle om dåpens nåde som er lite kjent. Tekst og melodi er av Sigv. Engeset (nr. 6, v.1 i samlingen "Dropar fraa livsens kjelda"). Den kan være riktig et minneverdige for oss alle, og ikke minst for konfirmanter. Om konfirmanter og andre ikke alltid liker å lære utenat, skulle denne likevel være overkommelig:

Du ga meg barnerett og -rang, Fader vår,

Med tilgang til ditt bord, ditt fang, Fader vår.

Å lær meg nytte retten min, i huset ditt gå ut og inn, Fader vår.

Vi vet at salmeboken har rike bidrag til kirkeåret. Men er vi *oppmerksomme* på hva vi vet? Jeg må spesielt nevne salmer i tilknytning til høytidene. *Høytidsversene* er i særklasse. De, med både tekst og melodi, bør rett og slett være obligatorisk pensum, og læres utenat. De er evangelium i komprimert form. Den felles melodien for jul og påske er dessuten et flott musikkhistorisk eksempel. Verdi som litteratur- og musikkhistoriske eksempler burde i det hele være et viktig kriterium for utvalg av salmestoff (Også i denne sammenheng er Ambrosius' *Folkefrelsar* et glimrende eksempel). Et annet kriterium er tekstenes vitnesbyrd om hvordan kirken og de enkelte salmediktere i ulike perioder og ulike situasjoner har oppfattet og opplevd budskapet, eller sagt med Grundtvig: Hvordan de har formet sitt himmelvendte svar på det himmelsendte budskap. De illustrerer også kirkens betydning som kulturbærer.

Mer om dette må henvises til den aktuelle salmebokdebatten. Likevel denne bemerkningen: Vi trenger sanger på vår egen tids språk, men vi, unge som gamle, trenger også kjennskap til og forståelse for andre tiders uttrykksformer.

For innholdets skyld.

Speiler synden ”noe opprinnelig godt”?

En replikk til Tore Laugerud

AV TORLEIV AUSTAD

Tore Laugerud skal ha takk for at han i LK 22/08 kommenterer kapitlet om antropologien i vår tids åndelige lengsel i min bok *Gud møter oss* (2008). Det gir anledning til å fortsette samtalen på enkelte punkter. Vi er begge interessert i fornyelsen av kristen spiritualitet, og vi leter etter et språk og et innhold som kan nå inn til mennesker i vår misjonerende situasjon ute og hjemme. Kirken har en besøkestid som ikke må skusles bort. Mens Laugerud synes å være særlig opptatt av å fremme kontemplativ spiritualitet, peker jeg på at det finnes ulike former for spiritualitet, også innen kristen spiritualitet. I kapitlet ”Luthersk spiritualitet” i boken definerer jeg kristen spiritualitet som ”Den Hellige Ånds ytringsform i troende menneskers liv”.

I det kapitlet som Laugerud tar opp til drøftelse, er det to spørsmål som det ser ut til at vi besvarer på ulik måte. Det er for det første synet på antropologien i betenkningen til Kirkemøtet 1999, *Kirken i møte med den åndelige lengsel i vår tid*, og for det andre er det syndsforståelsens betydning for vitaliseringen av kristen spiritualitet.

Gudbilledligheten

Laugerud er opptatt av å lytte etter tilknytningspunkter og behov i konteksten for å kunne møte menneskers lengsler ut fra evangeliet.

Det er en velkjent misjonsteologisk spørsmålsstilling som det er gode grunner for å drøfte på nytt i enhver ny generasjon. Utgangspunktet for Laugerud er ”at Gud er i alle menneskers liv fra opphavet av”. Det ligger i gudbilledligheten at menneskets natur er ”preget av Gud”. Selv om vårt gudsbilde er ”skadet av synden”, er det like fullt mulig for mennesket gjennom sin lengsel etter Gud å finne ham både i skaperverket og i frelsesverket. I betenkningen til Kirkemøtet, som Laugerud var hovedansvarlig for, nevnes både panteismen og reinkarnasjonstanken som eksempler på at Gud har nedlagt i mennesket en tørst etter evig liv.

Jeg vil gjerne tale mer nyansert om forståelsen av det antropologiske utgangspunkt for den åndelige lengsel, og anlegger tre perspektiver: (1) Mennesket har av seg selv en naturlig lengsel etter Gud (en *før*-klang), (2) Lengselen er en funksjon av kristen påvirkning (en *sam*-klang), og (3) Det sekulariserte menneske lengter tilbake til barndommens Gud (en *etter*-klang). Mens den naturlige eller medfødte lengsel er en vag og famlende lengsel etter ”en ukjent Gud”, vil den lengsel som skapes gjennom møtet med Ordet, være inspirert av Den Hellige Ånd. Den vil kunne føre til tro på den treenige Gud.

Mens jeg mener at betenkningen til Kirkemøtet er basert på en idealistisk antropologi

med røtter tilbake til kulturprotestantismen, avviser Laugerud at den har et slikt preg, og hevder at den bygger på en teologi som er formet gjennom hans møte med kristen tro "på grasrotnivå i en afrikansk kontekst". Han påberoper seg erfaringer fra opphold "i sør" og fra troens røtter hos ørkenfedrene og Ignatius Loyola. På dette grunnlag antyder Laugerud at jeg representerer et annet systematisk-teologisk paradigme enn ham. Hva består i så fall forskjellen i? Etter mitt skjønn består ikke forskjellen primært i at jeg sitter fast i en evangelisk-luthersk tradisjon, mens han har et bredere erfaringsteologisk spekter med røtter tilbake til "den ene, udelte førkonstantinske kirke". Nei, den reelle uenigheten stikker i synet på gudbilledligheten. Laugerud definerer den åndelige lengsel som "selve drivkraften i skaperverket og i frelsesverket", men jeg fremhever sterkere at mennesket av naturen, som fallen skapning, trenger å møte evangeliet for at den naturlige og flertydige lengsel kan bli en lengsel etter Gud som gir frelse og evig liv. Dette inntrykket bekreftes av Laugeruds misnøye med mitt spørsmål om *hvem* og *hva* en lengter etter. Jeg er opptatt av at den åndelige lengsel i vår tid får impulser til å orientere seg i retning av den treenige Gud. En kan ikke definere enhver form for åndelig lengsel som "hjemlengsel" i betydningen en lengsel etter den kristne Gud.

Synsforståelsen

Når det gjelder synsforståelsen, har jeg sans for Laugeruds strev for finne et språk som ikke er "kontraproduktivt". Men jeg skjønner ikke tankegangen når han under henvisning til ørkenfedrene hevder at "synden speiler noe opprinnelig godt". Synden er ikke "tvers igjennom negativ", fastslår Laugerud. Her spør jeg: Hva er det som er godt ved synden? Hvorfor er det så at en negativ holdning til synden åpner for "forakten av nesten" og for "selvforakten"? Er det "forakt for skapelsen" å tale om at mennesket er en synder? For at jeg ikke skal tillegge Laugerud et syn han ikke har, tillater jeg meg å be ham besvare disse spørsmål ut fra Bibelen.

Etter Laugeruds syn er "erfaringen av undertrykkende kristne og en maktmisbrukende kirke en av de viktigste grunner til at befolk-

ningen i mange land i Europa nå vender seg bort fra den kristne tro og arv - midt i en tid med religiøs vitalisering". Det er en kraftig påstand. Kan den belegges? Bygger den på empiriske undersøkelser? Vil Europa kunne gjenkristnes om en fikk fullt gjennomslag for "den kontemplative tradisjonens kjærlighetsspråk" - for å bruke ett av Laugeruds uttrykk?

Til slutt

La meg til slutt legge til at det ikke er riktig at jeg bare har lagt merke til indremisjonsledernes kritikk av betenkningen til Kirkemøtet. Jeg har også tatt med et langt sitat av en ytre misjonsleder som Knud Jørgensen, som i Areopagos-bladet *Østen og Vi* uttaler seg positivt om betenkningen. Min hensikt var å gi et lite innblikk i den sprikende debatten om betenkningen som bakgrunn for en vurdering av dens antropologi. Det er her jeg setter inn min kritikk.

Til undring

AV ARNE T. WISLØFF, PROST EM

Det arbeides med ny dåpsliturgi. Det kan sikkert være på sin plass, men det er flere ting som står til undring. Jeg hadde forventet at en ville løfte dåpen opp på et plan med linje med nattverden. Dessverre synes det som en er i ferd med å "gjemme" den bort i og med at en del ord og uttrykk enten sløyfes eller avsvakkes.

Etter hvert som årene går har dåpen blitt viktigere og viktigere for meg. Jeg ønsker å markere dåpen som en feststund, slik dåpsfølget jo gjør det. Skulle vi som kirke ikke da følge dem på den veien? Derfor ville ingen ting være naturligere enn at vi bærer messehagel ved en slik anledning!

Jeg nevnte dette for en av "ekspertene", som svarte at messehagel hørte nattverden til. Basta! Er dette rett? I forskriftene for bruk av liturgisk

drakt står det ganske riktig at messehagel skal brukes ved nattverd. Men dermed er ikke alt sagt. Videre kan vi lese: Messehagel kan også brukes av forrettende prest i prosesjon og under altertjeneste ved konfirmasjon, kirkejubileum o.l. Mener en at konfirmasjon er en større begivenhet enn dåp?

Når jeg ser hvorledes messehagel brukes i "tide og utide" så synes det underlig at dåpen skal være et unntak.

Etter en høymesse med nattverd var det en av våre store salmediktere som takket meg fordi jeg tok av meg messehagelen før jeg gikk ned til døren for å hilse.

La messehagel få være et festplagg ved de store høytider også i en familiens liv. På med messehagel ved dåp!

OASE

VÅREN 2009:

INSPIRASJONSTUR TIL ENGLAND

Du er invitert som prest eller leder i det kristne Norge til Oases søsterorg. i England: **New Wine**, sin lederkonferanse i Harrogate 5. – 7. mai i Nord-England. De hadde 1900 deltakere i 2008. Vi anbefaler så mange som mulig i en stab til å delta sammen. Temaet for årets konferanse er «Step Up». Konferansen tar særlig sikte på å hjelpe oss som ledere til å inspirere og istandsette våre lokale menigheter til å være mer bevisst utadrettet i våre lokalsamfunn: **«EQUIPPING LEADERS FOR MISSION».**

Pris: ca. 3000 kr + reise. Deltakere under 30, - 2.600 kr.

Påmelding: til Oase. Mailadr.: oase@oase.no Telf.: 22420085

Påmeldingsavgift: kr. 200,- Denne trekkes fra konferanseavgiften som skal betales senere. Sendes til konto 6318.56.91758

Påmeldingsfrist: 12. januar 2008

For mer informasjon, se: www.oase.no / www.new-wine.org/events

FRA BOKFRONTEN

Andreas Aarflot:

Samtidsspeil eller fyrtårn?

Eide forlag, 2008, 272 sider

Når en av etterkrigstidens viktigste norske kirkeledere skriver bok om kirkesyn, embets-teologi og kirkerett, er det verdt å lytte. I artikkelsamlingen *Samtidsspeil eller fyrtårn?* presenterer biskop emeritus og kirkehistoriker Andreas Aarflot tretten artikler og foredrag fra sin lange tjeneste innen kirke og forskning. Artiklene spenner over et bredt temafelt og mer enn førti år. De fleste av dem er tidligere publisert i andre bøker og fagtidsskrifter, men noen er tidligere upublisert eller relativt ny-skravne.

Bokens form som en samling av både tematisk og stilmessig nokså selvstendige og uavhengige artikler gjør at lesningen blir variert, men også noe springende. En viktig del av innholdet er historiske betraktninger og analyser, og i kvaliteten på disse har boken sin største styrke. Den historiske orienteringen fører imidlertid også til at samlingen i mindre grad beskjeftiger seg med helt dagsaktuelle temaer og hendelser. Det er noen ganger et savn, men prioriteringen av det historiske er for så vidt en grei og naturlig konsekvens av bokens rammer.

Samlingen er ellers delt i to hoveddeler. Den første delen inneholder tekster av en mer populær og allmenn karakter, mens den andre delen er preget av faglige kirkehistoriske artikler. Hver tekst innledes med et kort avsnitt som angir den historiske bakgrunn og noen ganger gir et sammendrag av viktige temaer i

innholdet. Nyttan og relevansen av disse innledningene varierer noe, men på sitt beste er de veivisere til en rikere forståelse av tekstene. Selve artiklene er alle ryddige og systematisk disponert. De er ført i et flytende og forståelig språk, selv om enkelte uvante fremmedord noen steder virker unødvendig forstyrrende. Artiklene i andre del av boken er klart mer teoretiske og krevende enn i første del, uten at det i seg selv gjør dem mindre interessante. Selv om boken er rettet mot et bredt publikum, er det nok likevel en fordel med noe teologisk fagkunnskap for å få størst mulig utbytte av i hvert fall denne andre delen av samlingen.

Hva er det så Aarflot har på hjertet? Som tidligere påpekt er temabredden stor, men tittelen *Samtidsspeil eller fyrtårn?* antyder at spenningen mellom kirkens selvforståelse og samfunnet for øvrig er et sentralt motiv. I den første delen er dette ikke minst tydelig i artikkelen som bærer samme navn som boken, og som vel må leses som en slags programerklæring. Aarflot avgrensar seg her klart mot kirkesyn han mener representerer politisk overstyring og undergraving av kirkens identitet, uten å oppgi folkekirketanken. I en tid der det kirkepolitiske språket ofte oppleves som tilsørende plaprende, står Aarflot på en for-billedlig måte fram med tydelige alternativer og en klar strategi, uten å bli verken tendensiøs eller for ensidig. En viktig grunn til at han klarer det, er at engasjementet for kirkens

enhet så tydelig skinner igjennom. Helt fra de eldste og fram til de ferskeste artiklene er dette en hjertesak. Kirkens sentrum er alltid Kristus - Guds kirkes grunnvoll ene. Og det er ikke filosofenes, de lærdes og frigjøringsteologenes Kristus det her er snakk om, men de gamle og hardt tilkjempede bekjennelsen Kristus. I de tidligste artiklene betyr nok dette først og fremst det lutherske bekjennelsesgrunnlaget, men parallelt med tidens tiltakende økumenikk blir også tilfanget bredere. Likevel forblir Aarflot tydelig på sitt lutherske og norske ståsted, noe artiklene om den Augsburgske bekjennelsen og Hellige Olavs kirkeprogram vitner om.

Ellers vier Aarflot også en del plass til et av sine spesielle interesseområder, nemlig kirkeretten. Selv om forfatteren med disse artiklene forlater sitt historiske fagområde, er de vel skrevne og må kunne sies å ha en egen verdi i kraft av at dette er temaer det skrives lite om i Norge. Aarflot har også funnet plass til noen refleksjoner rundt disiplinærsaker og kirketukt, med særlig henblikk på presters og menighetenes/kirkens ulike roller og rettigheter. Med tanke på den plass slike saker tok i forfatterens bispetid, er vel ikke det så underlig. Som en fotnote er det for øvrig interessant å merke seg den rolle Aarflot for ti år siden tenkte seg at lærenemnda i fremtiden ville spille som referansepunkt og høringsinstans for avgrensning av kirkens lære. De siste årenes erfaring med en svært delt nemnd må vel kunne sies å ha lagt det håpet i grus. Lærenemnda reflekterer for tiden de samme skillelinjene som finnes ellers i kirken, og framstår i dag ikke som vesensforskjellig fra andre kirkelig organer.

Artiklene i andre del av boken spinner videre på noen av trådene fra første del, men gir også plass til nye avstikkere. Det hele innledes med en tankevekkende historisk artikkel om spenningene i kirkesyn ved starten av forrige århundre. Det er interessant å merke seg både forskjeller og likheter til dagens situasjon, der unge medlemmer av lekmannsorganisasjonene danner valgmenigheter med uavklart kirkelige og konfesjonell status, frikirketanken er blitt kraftig vitalisert spesielt på vestlandet og den sekulære og pluralistiske felleskulturen har frembrakt et oppsiktsvekkende politisk

klimatekst i statskirkespørsmålet. De neste artiklene tar for seg utviklingen av Eivind Berggravs retts- og kirkeforståelse, og også hans syn på forholdet mellom kirke og stat. Det er her verdt å merke seg at Aarflot på noen punkter utfyller bildet rundt Torleiv Austads kjente avhandling om Kirkens Grunn. Bokens siste artikkel, om utviklingen innen den amerikanske lutherske kirken fram til de store samlingene på slutten av 80-tallet gir et nyttig innblikk i moderne kirkepolitisk håndverk og organisasjonsbygging. Det er i den forbindelse forfriskende å lese en forfatter som klarer å forholde seg til både kontinentale og amerikanske kirketradisjoner og ikke ser Atlanterhavet som yttergrensen for relevante teologiske bidrag, om man nå skulle befinne seg på den ene eller den andre siden.

Andreas Aarflot har med sin nyeste bok ønsket å tegne en utfyllende profil av sitt engasjement i kirke og samfunn. Det har han lyktes med. De historiske analysene er klare og presise og danner et tydelig beslutningsgrunnlag for de strategiene og visjonene han legger fram. Boken er for lite enhetlig og for sjelden tett nok på dagens begivenheter til å være en debattbok, men vil være nyttig som en ressursbank i den aktuelle kirkelige debatt på flere fronter. Ikke minst har den solide innskudd av historiske refleksjoner, tankevekkende observasjoner og både pragmatiske og prinsipielle argumenter.

Odd Fidje

SØNDAGSTEKSTEN

Martin Weingaertner, Olav Fykse Tveit og Øystein I. Larsen

Såmannssøndagen

8. februar 2009

Lukas 8,4-15

Martin Weingaertner er direktør ved Faculdade de Teologia Evangelica (FATEV) i Curitiba, Brasil. Han er teolog og lærer i bibelfag og homiletikk og har bl.a. bakgrunn som bibeloversetter. FATEV utdanner misjonærer og prester innenfor Den evangelisk lutherske kirken i Brasil (IECLB). Fakultetet har samarbeidsavtaler med Det Norske Misjonsselskap (NMS) og Misjonshøgskolen (MHS). Den norske teologen Mona Dysjeland arbeider som lærer ved fakultetet, utsendt av NMS.

Til teksten

I gammel tid produserte bøndene selv det såkornet som skulle brukes ved neste avling. De la til side de beste frøene fra innhøstningen og tok godt vare på dem til neste sesong. Etter-som såkornet var utvalgt med spesiell omhu, hadde det langt høyere markedsverdi enn resten av kornet som ble produsert. I Jesu lignelse er det derfor overraskende hvor ubekymret og raust såmannen strør såkornet ut. Det dreier seg heller ikke om en nykomling som ikke kan det han er satt til. Tvert imot later han til å ha førstehåndskjennskap til landskapet. Han vet hvor det ligger skjulte steiner, han vet hvor ugress har overtatt jorden, hvor det er stier som folk går på, og hvilke steder det virkelig er verd t bryet å så!

Dette må ha vakt oppsikt blant Jesu tilhørere. De samtidige palestinerne var ikke moderne

byfolk uten kontakt med virkeligheten på landsbygda, så de må ha merket seg denne overraskende sløsing med såkornet.

Jesus var ikke ute etter å gi folket en leksjon i landbruksmetoder. Han serverte dem en gåte som de måtte løse. Det er derfor ikke bare et litterært grep av evangelisten når disiplene i ettertid må spørre Jesus hva lignelsen betød. Det viser at lignelsene ikke bare er enkle, håndgripelige illustrasjoner. Tvert i mot skjuler de en hemmelighet. For å løse mysteriet kreves først og fremst at tilhøreren engasjerer seg personlig. Den sløsende handlingen vekker nysgjerrighet - og et ønske om å finne ut hvem den spesielle såmannen er. Lignelsen gir først mening når hans identitet er oppklart.

Slik sett er det passende å reflektere over denne lignelsen i åpenbaringstiden. Den peker på en hemmelighet vi ikke har tilgang til, uten at den avsløres for oss. Det var slik med disiplene som med oss at de ikke kunne komme til tro ved egen fornuft eller kraft (Luther). Men ved Jesu åpenbaring begynner disiplene å forstå. De følger etter ham og får etter hvert avslørt gåtens løsning: Jesus i egen person er det dyrebare såkornet som Gud sår raust ut på jorden. (Joh. 12,24). All slags jordsmonn fikk ta i mot Jesus: Han spiste ved samme bord som tollere og syndere; gikk syke og spedalske i møte; tilbrakte en hel natt i samtale med Nikodemus; besøkte fariseeren Simon; diskuterte med skriftlærde; ga oppmerksomhet til en samaritansk kvinne og stoppet opp for en bønnfallende utlending fra Fønikia.

Og hva ble resultatet?

Den besatte fra Gadarener-landet dro for å fortelle sin familie hva Gud hadde gjort for ham. Den samaritanske kvinnen sprang til folket i landsbyen for å fortelle dem om Messias. Den spedalske samaritanen vendte tilbake for å takke. Den fønikiske kvinnen erkjente at hun egentlig ikke hadde klagerett, og at hun ville være fornøyd med smulene som falt fra Guds folks bord! Røveren på korset ba om å bli husket og vist miskunn. Disiplene kom fra utkanten Galilea ("Kan det komme noe godt fra Nasaret?" Joh. 1,46). De ble menneskefiskere som reiste verden rundt.

De ni spedalske som var blitt helbredet, hørte til jødernes folk og prioriterte annerledes enn samaritanen. Den rike unge mannen som ble utfordret til å velge mellom disippelskap og eiendeler, valgte å gå sin vei. Folkemengden som spiste seg mett etter brødunderet, trakk seg tilbake da de hørte Jesu vanskelige ord. Judas gikk et veistykke med Jesus, men gjorde til slutt opprør mot såkornet som var sådd i ham.

Men så viser det seg at jordsmonnet som det er vanskeligst for såkornet å trenge inn i er der vi minst skulle vente det: I tempelet! Nettopp blant "troens funksjonærer" (Mencken), de skriftlærde og velutdannede teologene, møter Jesus størst mistenksomhet. De fromme behandler ham med mistillit. ("Var denne mannen en profet, ville han vite hva slags kvinne det er som rører ved ham, at hun fører et syndefullt liv", Luk. 7,39). Det mest skremmende er at i disse profesjonelles jordsmonn får ikke såkornet en gang anledning til å slå rot. Det røves av fienden før det har kommet skikkelig ned i jorden!

Spørsmål til refleksjon i prekenen

1. Resultatene av kirkens sãmansarbeid maner kanskje til en viss ettertanke om frøet vi sår ut. Er våre samlinger innadvendte og nostalgiske? Ser vi med mistenksomhet på en sekularisert verden som ikke interesserer seg for trosspørsmål? Kanskje skulle vi heller konsentrere oss om såkornet? Producerer det frukt? Eller hemmes dets vekstmuligheter i en form for steriliseringsprosess? Fremstillinger av Jesus som en "veileder" (guru), en "mester" eller et "kjærlighetseksempel" kan være vakre og

gripende, men de er sterile. "De lærer dem hva de bør gjøre, men setter dem ikke i stand til å gjøre det" (Luther). Frøet som gir liv, er ikke en from frase, men "harde ord" som mennesker blir "støtt av" (Joh 6,60-61). Jesus er det utenomjordiske såkornet, han er Gud i egen person. Bare der hvor dette frøet blir sådd, kan Guds kjærlighet i Jesus vokse fram og bære frukt, "hele hundre ganger det som ble sådd".

2. Det andre spørsmålet er om vi fortsatt sår sjenester ut de gode nyhetene om Guds kjærlighet i Kristus? Er vi rause, eller holder vi det gjerrig tilbake? Har vi en tendens til å begrense sãmansarbeidet til kirkelige sammenhenger? Hvorfor går vi ikke mer ut på "gater og streder"? Er det kanskje fordi det kjennes mer komfortabelt å gjøre det innenfor kirkenes og bedehusenes fire vegger? Og heller ikke der løpe noen risiko, men forbeholde såingen til dem som har lang trening og opplæring? Da er det viktig å huske: Den som ikke sår, skal heller ikke høste! Hvis Gud sår ut bekymringsløst i all slags jordsmonn, hvem gir oss rett til å holde såkornet tilbake?
3. Et siste spørsmål: De som møter opp hver søndag i kirkene, vil gjerne betrakte seg som "fruktbar jord". Men skal tro om ikke en slik slutning leder oss til å skygge unna de ubehagelige spørsmålene som denne lignelsen stiller? Hvis vi er god jord, hvor er da frukten - "hele hundre ganger..."? Er vi kanskje like gjerne jordsmonn fylt av tornebusker som kveler kornet sådd i jorden? Overser vi den ugjennomtrengelige steinen som skjuler seg under våre kristne og kirkelige overflater? Har noen av våre hellige tradisjoner blitt til jordsmonn hvor kornet ikke lenger får vokse opp?

Herre, åpenbar deg for oss så evangeliets gode såkorn kan gi nytt liv og produsere frukt gjennom oss!

Forslag til samtalepreken

Forsøk gjerne å holde prekenen i form av dialog. Spørsmålene til refleksjon ovenfor kan stilles til menigheten. Særlig der forholdene ikke er for store, kan en slik dialog fungere godt. Er ikke tilhørerne vant med interaktiv preken, kan det være tryggere å gjøre dette i mindre

grupper på 3-6 personer etter en introduksjon. Kanskje er det noe uforutsigbart for den som holder talen, men vi har godt av å måtte ta enkelte situasjoner som de kommer. Også i menigheter som ikke holder "latinsk temperatur", har jeg hatt utfordrende og overraskende opplevelser med samtaleprekener, og lært mye selv.

MARTIN WEINGAERTNER

Direktør ved Faculdade de Teologia Evangélica (FATEV) i Curitiba, Brasil
(Til norsk ved Vidar Mæland Bakke)

For dei er Kristi forklåringsdag, eller Kristi transformasjonsdag, ein av dei tolv største festane i kyrkjeåret. Den viser oss korleis mennesket vert forvandla og guddomleggjort. Fyrst skjer det ved Kristus, sidan med alle som vert døypte til han og får del i hans guddomlege liv. Ei kvar påliteleg framstilling av ortodokse kyrkjer og deira liv og lære vil seie mykje, svært mykje, om kor sentral nettopp denne teksten og denne dagen er for heile deira tru, liv og lære. Forvandling og guddomleggjerjing går att i nesten alle refleksjonar om kva som er målet for inkarnasjonen og for kyrkja. Det kan vere verdtt å unne seg å lese nokre sider om dette ved førebuingane til denne sundagen og preika.

Enn så lenge er det i vår kyrkje ein sundag i openberringstida for dei som ikkje prøver dei nye tekstrekkjene. Og det er uansett grunn til å feire denne dagen også som ein misjonsdag og ein dag for å markere einskap i kyrkja. For her kjem dei viktige linjene saman. Her vert det som samlar kristne til misjon og økumenikk stilt fram for oss. Det skjer i ei evangelieforteljing som er så underleg at ho ikkje trengjer så lett inn under huden hjå oss. Korkje som hjelp for den reflekterte kristne tanken eller for appellen til det kristne liv er den enkel og umiddelbar. Men den er vel verdtt å arbeide med, for begge sakers skull.

For det er absolutt grunn til å oppsummere slik den tidlegare erkebiskopen av Canterbury, Michael Ramsey, gjorde. Han seier at The Transfiguration (forvandlinga)

"... stands as a gateway to the saving events of the gospel, and is a mirror in which the Christian mystery is seen in its unity. Here we perceive that the living and the dead are one in Christ, that the old covenant and the new are inseparable, that the Cross and the glory are of one, that the age to come is already here, that our human nature has a destiny of glory, that in Christ the final word is uttered and in him alone the Father is well pleased. Here the diverse elements in the theology of the New Testament meet."

Så dette er ikkje ein perifer tekst som ein skal leggje til sides. For så å tale fritt eller inderleg om at til slutt var det berre Jesus åleine, eller om at vi ikkje forstår noko av dette, så vi får heller fokusere andre meir klare utsegner i

Kristi forklåringsdag

15. februar 2009

Tekst Matt 17,1-9

Dagen har vore den siste i openberringstida i vårt kyrkjeår. Dette året kan verte det siste det er slik. Dagen er føreslått flytta til 8. s. e. treining, det vil seie ut på seinsumaren. Det svarar til dei ortodokse, katolske og ein del andre kyrkjer (mellom andre den svenske og finske) sin tradisjon. Det gjer at ramma for preika på denne dagen også kan verte justert. Frå å vere ein dag som avsluttar rekkja av dagar som får fram korleis Jesus vart openberra som Kristus og Guds Son, i overgangen til fastetida og Jesu veg mot krossen, vert det ein dag som også syner kva denne teksten om forklåringa seier om oss og vårt liv som kristne - i ljuset av Kristi openberring som ein av tre personar i treininga.

Kristologien vert ikkje mindre viktig av den grunn. Det er ikkje dårleg teologi, heller ikkje dårleg missiologi, å utvide denne ramma.

Det er å ta tydelegare inn det dei ortodokse kyrkjene har framheva meir enn nokon andre.

evangelia om Jesus. Teksten og dagen innbyr til å sjå etter nettopp dei store linene og å våge å tale om at noko ikkje kan uttrykkjast berre med rasjonelle eller umiddelbart kjensleskapande ord. Difor er kanskje nettopp ikonet den sterkaste forkynninga ein slik dag. Men når ein skal seie noko, er det ein del å seie om denne teksten som kan skape både innsikt, kjensler og motivasjon for å formidle Kristus og leve det kristne livet.

Ein god kommentar kan få fram drøftingane om Moses og Elia sine roller. Her er det både samanheng og kontrast som kjem fram. Deira viktige, men uavslutta gjerning og jordeliv peikar framover. Lova og profetane vitnar om Jesus. Og Johannes døyparen er den nye Elia som skulle kome før Messias. Så her var viktige poeng i dialogen mellom kristen kyrkje og jødedom.

Her er det uttrykk for treeininga. Om Gud som har sendt sin Son, som stadfester sin Son som nettopp det. Her er samanhengen mellom dåpen og oppstoda og himmelfarten uttalt. Frå ei sky som uttrykkjer Andens nærvær. Treeiningsformelen Fader, Son og Heilag Ande er ikkje mogeleg å erstatte, den uttrykkjer dei djupe samanhengane mellom dei tre personane i guddomen, og såleis om livet og kjærleiken i Gud. At dei kan supplerast med uttrykk som får fram korleis Gud møter oss i dei tre personane og kva dei gjer med oss, skaper, frelser, trøystar og gjev liv, er viktig og riktig. Men det er ein personleg samanheng som berre kan uttrykkjast med namn på personar som kjenneteiknar kristen Gudslære. Guds-kjærleiken til verda, jorda og oss menneske, kan ikkje uttrykkjast fullt utan persondimensjonen.

I transfigurasjonen kjem spørsmålet om forholdet mellom menneske og Gud fram med alle sine innbakte spørsmål. Korleis og kvifor Gud vart menneske? Og då er vi inne i spørsmåla om frelse, om misjon, om Guds gjerning for oss og med oss. Ein predikant bør ikkje skygge unna desse spørsmåla, heller ikkje fortape seg i spekulasjonar. Men la tilhøyrarane få evangeliet om at Gud er menneske for at menneske skal verte frelst og få del i Guds liv klårt og tydeleg. Til trøyst. Til frigjering. Til oppmuntring til å dele dette evangeliet. Til motivasjon til å leve i samsvar med dette gud-

domlege livet vi har fått del i gjennom dåpen, nattverden og evangeliet. Stundom kan det vere godt å tale om nåden nettopp som liv. Utan å kludre til nåden som gåve, treng ikkje vi lutheranarar vere redde for å tale om nådens forvandlande kraft til liv. Det har mellom anna den viktige felleseklæringa om rettferdiggjeringslæra mellom lutheranarar og katolikkar vist oss.

Her er heilag historie, her det to viktige himmelvitnar til stades. Som ved oppstoda og himmelfarten. Her går linjene fyrst ned frå Tabor - til krossen og til grava. For så å gå opp og ut. Til heile verda, til alle menneske som er elska av den oppstadne og forvandla Kristus. Som framleis er eit menneske. Sonen er også vår bror.

OLAV FYKSE TVEIT
Generalsekretær, Mellomkyrkjeleg råd

LUTHERSK KIRKETIDENDE

- 2008 -

Redigert av:

Praktikumsrektor Halvor Nordhaug
Kapellan Sunniva Gylver
Professor Harald Hegstad
Prost Jan Otto Myrseth

Redaksjonssekretær:

Prest/konsulent Eyolf Berg

143. årgang

JANUAR-DESEMBER 2008

FORLAGT AV LUTHER FORLAG; OSLO

Redaksjonelle artikler:

To syn - i samme båt (Halvor Nordhaug)	I
"Look to Sjømannskirken" (Sunniva Gylver)	33
Soknet under debatt (Harald Hegstad)	57
Øving i gudsfrykt (Jan Otto Myrseth)	89
Utkast til ny dåpsliturgi (Halvor Nordhaug)	113
Gikk jeg glipp av noe? (Sunniva Gylver)	141
Hva gjør vi med uenighet i kirken? (Harald Hegstad)	165
Nattverdliturgi og nattverdforståelse (Halvor Nordhaug)	205
Er prostar musikalske? (Jan Otto Myrseth)	233
Kirke + miljøvern = sant? (Sunniva Gylver)	257
Kirke og stat i riktig retning (Harald Hegstad)	289
Når ressursane blir for knappe (Jan Otto Myrseth)	309
Prostiet som lærende fellesskap (Halvor Nordhaug)	329
Dialog med nyreligiositet (Sunniva Gylver)	357
Trosopplæring på prøve (Harald Hegstad)	381
30-årsjubileum og ny abortdebatt (Jan Otto Myrseth)	409
MF mellom tradisjon og åpenhet (Halvor Nordhaug)	429
"På seg selv kjenner man (ingen) andre" (Sunniva Gylver)	469
Trosopplæring og menighetsutvikling (Harald Hegstad)	489
Demokrati i kirken (Halvor Nordhaug)	517
Gudstjenesteliv i endring (Jan Otto Myrseth)	541
Frivillighet og medarbeiderskap (Sunniva Gylver)	573

Artikler og debattinnlegg etc.:

En hellig, verdensvid kirke (Hans Kvalbein)	3
Den ene sannhet og de mange (Kjell Arne Norum)	6
Et diakonalt hjertesukk (Bjørn Sandvik)	6
Ein upublisert Blix-salme (Anders Aschim)	36
Om kirken i trosbekjennelsen (Olav Tendeland)	60
Glutenfrie oblatar (Erik Tangedal)	60
Gi stemme til annerledesbarna (Tor Ivar Torgauten)	61
Liturgi som misforstås (Tor-Ole Bjerke)	63
Folkekirken i den mediaskapte virkelighet (Knut S. Bakken)	91
Villedende bruk av Rom. 1.18-27 i homofilstriden (Carl W. Krohn-Hansen)	92
Felles Apostolicum i den verdens vdekristne kirke? (Knut Ingebrigtsen)	93
Oslo-menigheter med ny vitalitet? (Knut S. Bakken)	116
Kristentro og postmodernitet - I (Johannes Hvaal Solberg)	143
Bakenfor Lærenemnda (Per Lønning)	145
Kristentro og postmodernitet - II (Johannes Hvaal Solberg)	168
Med ryggen mot menigheten (Morten Alsvik)	208
Perfektum eller presens i dåpsliturgien? (Svein Olaf Thorbjørnsen)	235
Gnostisismen og spørsmålet om skapelsens godhet (Knut Alfsvåg)	236
Kirken som plogspiss for miljø, rettferd og et bærekraftig samfunn (Hans-Jürgen Schorre)	260
Hva ønsker andre høre prester/forkynnere si og ikke si i forhold til miljø-klima-utfordringene? (Sunniva Gylver)	266
Locus, focus, filiokus (Knut Grønvik)	270
"Deltakelse gir deg mulighet til å oppdage dine talenter (Eyolf Berg)	292
Versus populum (Even Borch)	293
Kyrkja og religiøse uttrykk i samtida (Anne Anita Lillebø)	360
Mitt møte med boka JESU 7 FØDSLER av Eivind Skeie (Anne Grethe Teien)	364
Hva tenker nyådelige om kirken? (Anne Austad)	366
Gi meg ånd! (Kirsti Christie)	369
Rom for ressurser (Hans Erik Raustøl)	384
Prostiet som lærende og bærende fellesskap (Olav Rune Ertzeid og Anna Ramskov Laursen)	386
"Hvor liflig å være en pilegrim -" (Jan Kåre Jakobsen)	412
På vei fra det johnsonske (Trygve Wyller)	431
Det handler om kontekst, men også om tekst, selvfølgelig (Knut Holter)	434
Endringsevne og strategisk satsning (Jens-Petter Johnsen)	436
"Deltakelse fører til bevisstgjøring om talenter" (Eyolf Berg)	472
Skaperord eller maktspråk (Harald Kaasa Hammer)	475
Deling og tolking av erfaringar i trusopplæringsreforma (Birgitte Lerheim)	491
Læring i menigheten eller for livet? (Geir Afdal)	493
En troverdig trosopplæring (Oddrun Bøhlerengen)	495
Dåpsopplæringens utfordringer (Njål Skrunes)	497
Kjernepraksiser og menighetsutvikling (Erling Birkedal)	499
Kirkeforståelse og kirkepraksis i migrasjonens tid (Ingrid Vad Nilsen)	518
Skjønnlitteratur som samtidsspeil (Torbjørn Holmås)	523
De nye tekster for 17. mai (Birger Henrik Fossum)	525
Utkastet til ny salmebok (Andreas Aarflot)	544
Den nye messeliturgen - ny vin i gamle skinnsekker (Ådne Njå)	548
Om liturgireform i Hamar bispedømme (Sevat Lappegard)	553
Misjon, hele kirkens og alle døptes sak! (Knut Hallen)	555
Nødvendig at kirken reviderer sin antropologi (Tore Laugerud)	576
Sammen om å lede? (Hilde Hem)	580
Kristentro i klemme (Boe J. Hermansen)	582

Søndagsteksten

Kirkeåret 2007-8 - 2. rekke

Askeonsdag: Matt 6,16-18 (Tore Skjæveland)	12
1. søndag i faste: Matt 16,21-33 (Geir Sørebo)	19
2. søndag i faste: Luk 7,36-50 (Dag Øivind Østereng)	21
3. søndag i faste: 2 Kor 12,7-10 (Astrid Sætrang Morvik)	41
4. søndag i faste (Midtfaste): Joh 6,24-36 (Stephen Reid)	43
Maria Budskapsdag: Luk. 1,46-55 (Bjarte Nese)	44
Palmesøndag: Joh 12,12-24 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	47
Skjærtorsdag: Joh 13,1-15 (Kjell A. Skartseterhagen)	66
Langfredag: Luk 22,39-23,46 (Torbjørn Holt)	69
Langfredag aften: Luk 1,46-55 (Øystein I. Larsen)	70
Påskennatt (Ottesang): Luk 24,1-12 (Sabine Kjølsvik)	94
Påskedag: Joh. 20,1-10 (Thomas Berbom)	96
2. påskedag: Joh. 20,11-18 (Hilde Barsnes)	98
1. søndag etter påske: Joh 21,1-14 (Ernst-Modest Herdieckerhoff)	119
2. søndag etter påske: Sal 23 (Sjur Isaksen)	121
3. søndag etter påske: Joh 14,1-11 (Tore Skjæveland)	123
4. søndag etter påske: Joh 15,10-17 (Geir Sørebo)	125
5. søndag etter påske: Matt 6,6-13 (Dag Øivind Østereng)	147
Kristi himmelfartsdag: Hebr 2,5-9 (Astrid Sætrang Morvik)	150
6. søndag etter påske: Joh. 17,9-17 (Stephen Reid)	173
Pinseaften: Joh 7,37-39 (Bjarte Nese)	176
Pinседag: Joh 14,15-21 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	178
2. pinsedag: Esek 11,19-20 (Kjell A. Skartseterhagen)	180
17. mai: Joh 12,35-36 (Torbjørn Holt)	213
Treenighetssøndag: Matt 28,16-20 (Øystein I. Larsen)	214
2. søndag etter pinse: Luk 12,13-21 (Sabine Kjølsvik)	217
3. søndag etter pinse: 1 Kor 1,26-31 (Thomas Berbom)	243
4. søndag etter pinse: Luk 15,11-32: (Sjur Isaksen)	245
5. søndag etter pinse: Joh 8,2-11 (Ernst-Modest Herdieckerhoff)	248
Aposteldagen (6. søndag etter pinse): Matt 16,13-20 (Hilde Barsnes)	274
Sankthans (Jonsok): Joh 10,40-42 (Tore Skjæveland)	276
7. søndag etter pinse: 1 Tess 4,2-9 (Geir Sørebo)	278
8. søndag etter pinse: Matt 10,21-29 (Dag Øivind Østereng)	294
9. søndag etter pinse: Matt. 7,21-29 (Stephen Reid)	297
10. søndag etter pinse: Luk 12,42-48 (Astrid Sætrang Morvik)	301
11. søndag etter pinse: Joh 6,66-69 (Bjarte Nese)	314
Olsok: Matt 20,25-28 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	316
12. søndag etter pinse: Matt 21,28-31 (Kjell A. Skartseterhagen)	318
13. søndag etter pinse: Sal 40,2-6 (Torbjørn Holt)	334
14. søndag etter pinse: Matt 5,43-48 (Øystein I. Larsen)	335
15. søndag etter pinse: Joh 5,1-15 (Sabine Kjølsvik)	338
16. søndag etter pinse: Matt 6,19-24 (Thomas Berbom)	371
17. søndag etter pinse: Luk 7,11-17 (Hilde Barsnes)	373
18. søndag etter pinse: Joh 8,31-36 (Ernst-Modest Herdieckerhoff)	375
19. søndag etter pinse: 2 Mos 20,1-8.12-17 (Sjur Isaksen)	390
20. søndag etter pinse: Joh 9,1-7.35b-38 (Tore Skjæveland)	392
21. søndag etter pinse: Mark 10,13-16 (Geir Sørebo)	394
Høsttakkefest: Luk 11,3 (Dag Øivind Østereng)	397
22. søndag etter pinse: Sal 19,2-7 (Astrid Sætrang Morvik)	420
23. søndag etter pinse: Matt 18,15-20 (Stephen Reid)	422
Bots- og bededag: Luk 13,23-30 (Bjarte Nese)	439
Allhelgensdag: Ap 21,1-7 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	441

26. søndag etter pinse: Luk 17,20-30 (Kjell A. Skartseterhagen)	442
27. søndag etter pinse: Matt 13,31-33 (Eyolf Berg)	445
Siste søndag i kirkeåret (Domssøndagen): Matt 25,1-13 (Øystein I. Larsen)	446

Kirkeåret 2008-8 - 1. rekke

1. søndag i advent: Jes 62,10-12 (Even Borch)	480
2. søndag i advent: Luk 21,25-33 (Sjur Isaksen)	481
3. søndag i advent: Matt 11,2-10 (Ernst-Modest Herdieckerhoff)	483
4. søndag i advent: Joh 1,19-27 (Hilde Barsnes)	485
Julaften: Luk 2,1-14 (Tore Skjæveland)	500
Julenatt/ottesang: Ap 21,1-7 (Ingvild Helene Mydske Fallegård)	503
Juledag: Joh 1,1-14 (Dag Øivind Østereng)	505
2. juledag (Stefanusdagen): Matt 10,17-20 (Kjell A. Skartseterhagen)	526
Søndag etter jul: Gal 4,4-7 (Astrid Sætrang Morvik)	529
Nyttårsaften: Luk 13,6-9 (Torbjørn Holt)	532
Nyttårsdag (Jesu navnedag): Luk 2,21 (Geir Sørebo)	556
Kristi åpenbaringsdag: Matt 2,1-12 (Susanne Ward Ådlandsvik)	560
1. søndag etter Kristi åpenbaringsdag: Matt 3,13-17 (Daniel Yeung)	563
2. søndag etter Kristi åpenbaringsdag: Joh 2,1-11 (Jostein Holm)	590
3. søndag etter Kristi åpenbaringsdag: Matt 8,5-13 (Nelson Cabrera Ponce)	591
Vingårdssøndagen: Matt 21,1-16 (Yoel ben David)	592

Fra bokfronten

Magnus Malm: Hviskninger fra katakombene (Bård Eirik Hallesby Norheim)	7
Fartein Valen-Sendstad: Palestina på Jesu tid (Torleif Elgvin)	10
Jens Glebe-Møller: Struenses vej til skafottet (Merethe Roos)	38
Eberhard Harbsmeier, Lisbet Christoffersen, Niels Henrik Arendt (red.): Retten og den rette lære (Andreas Aarflot)	64
Birger Løvlie: Kor mykje stort... (Kristin Norseth)	117
Fl. forf.: Som en ild går Åndens ord (Halvor Nordhaug)	171
Peter Halldorf: Åndens folk (Geir Otto Holmås)	209
Una Høydal (red.): Fann eg dei stigar (Maria Aase)	240
Synne Garff: Den Store Barnebibelen (Kristin Moen Saxegaard)	312
Else Marie Wiberg Pedersen: Sankt Bernhard på dansk (Jan Schumacher)	331
Dag Küllerud: Med to kall (Jan Schumacher)	332
Mark Galli: Frans av Assisi og hans verden (Sr. M. Francis OSC)	388
Gunnar Johnstad og Tore Lund: Håndbok til Det nye testamente (Geir Otto Holmås)	416
Philip Yancey: BØNN - Har det noe hensikt? (Gunvor J. hovland)	418
Philip Yancey: BØNN - Har det noe hensikt? Og Eiliv Grue (red.): Bønn - mens vi lever våre dager (Torleiv Austad)	478
Torleiv Austad: Gud møter oss (Leif Gunnar Engedal)	583
Ingebrigt Steen Jensen: Ona fyr (Sunniva Gylder)	585

Salmer:

Gud ga oss jorda som et hjem (Tekst/mel.: Hans-Olav Mørk)	263
Gud ga oss jorda som et hjem (Tekst.: Hans-Olav Mørk, mel.: Carl-Andreas Næss)	264

Temanumre:

Kirke og miljø	nr. 10
Dialog og nyreligiositet	nr. 14
MF 100 år	nr. 17
Trosopplæring	nr. 19
Gudstjenestereformen	nr. 21

Søndag før faste (Fastelavnssøndag)

22. februar 2008

Prekentekest: 1 Kor 13,1-13

Lesetekster: Jes 52,13-15; Luk 18,31-43

Betraktning

Kjærlighetens høysang:

Høysang..?

Ord for de opphøyde anledninger?

Store ord for store dager..

Betryggende atskilt fra hverdagens påtrengende trivialiteter.

Høysang for Høytidelighetene?

Høysang tilpasset Høymessen...?

Med solide murer mot virkeligheten utenfor.

"De talte så vakkert om kjærligheten, pastor."

Nydujset av vakre idealer går jeg ut til

Kjærlighetens Lavsang. Ikke bare Kjærlighetens Lovsang.

Kjærlighetens Høysang har oftere hverdagsklær enn festantrekk. En kjærlighetens hverdagsang.

Kjærlighetens hverdags-Sang er mer kjærlighetens hverdags-Gang. Den går mer enn den synger.

Eller kanskje: Den går mens den synger.

Teksten

Vi kjenner dagens tekst som et isolert stykke. Et stykke verdenslitteratur som står for seg selv. Og som tåler det. Paulus står fram som forfatter av format. Men det også er nøye integrert i sammenhengen i hans brev til menigheten i Korint. Denne sammenhengen med både det foregående og det etterfølgende taler for at dette ikke er lånt eller sitert stoff fra andre kilder. Kapitlene 12-14 om nådegavens plass, bruk og misbruk, har en ganske parallell struktur med kap 8-10. Der er det også innskutt et mer personlig preget stykke, kap 9, i fremstillingen. I vår tekstsammenheng er dette enda tydeligere med omslaget i 12,31: Fra 2. Person flertall til 1. Person entall: Vær (dere) ivrige., jeg vil vise dere en enda bedre vei.

Teksten vår faller i tre deler: Kjærlighetens 1-3: Necessity, 4-6: Character, 8-13: Permanence (Etter Gordon D. Fee)

1-3: Kjærlighet er uoppgivelig nødvendig. Fins den ikke, er det ikke kristendom. Det blir gjenyld og tom klang, muligens antyder Paulus lyden fra hedenske templer - et knytteneveslag

av en sammenligning her på bakgrunn av korintermenighetens livlige menighetsliv(!)

4-7: Det serveres ingen definisjon på kjærligheten; teksten beskriver hvordan den ytrer seg. Disse versene beskriver kjærligheten slik at det egentlig sprenger rammene for det praktiske. Ikke minst det uforbeholdne og gjentatte *Alt* i v 7 legger det nær at Paulus sikter høyere enn til forholdene mellom korinterne og mellom oss mennesker til alle tider. Kristus nevnes ikke eksplisitt i dagens tekst, men vi ser hans skikkelse og hans gjerning for oss i disse idealene som her tegnes: Han tålte alt. - Han som ikke så det som en røvet skatt å være Gud lik, men ga avkall på sitt eget, ..lydig til døden, ja, korsdøden, Fil 2,6ff. Slik kjærlighet kan bare betegnes med ordet *agape*, et ellers sjeldent ord i gresk litteratur. Men Septuaginta bruker det om Guds kjærlighet. I kristendommen ble det en term som skilte denne kjærligheten fra eros, begjær, og fra filia, sympati og gjensidig tiltrekning.

8-13: Kjærligheten skal vare ved, til forskjell fra åndsgavene som har en midlertidig karakter. Åndsgavene har sin gode funksjon, men en dag kommer det fullkomne; da avløses det som har midlertidig karakter, og som tilhører den verden der vi bare ser et stykke ad gangen. "Fordi solen står opp, blir alle lys sløkket," som Karl Barth har formulert det.

At Korintiernes stolte åndsyttringer blir sammenlignet med barn(s)lige forhold som en skal vokse fra, måtte vel kjennes som en sviende kritikk. Men poenget er ikke kritikk av deres åndelige yttringer; de skal ha sin plass. Poenget er mangelen på kjærlighet både til mennesker og til sist til Gud selv.

Sammenligningen med speilet gir et bilde på det som er stykkevis. Korint var kjent som produsent av de fineste bronsespeil i antikken. Men disse metallspeilene ga likevel et ufullkomment, utydelig speilbilde, ikke minst sammenlignet med våre maskinglassspeil. Gjerkerne brukte, som vår tekst, uttrykket å se *igenom* speilet, dvs. inn på det bildet som tilsynelatende ligger bak. Da kan poenget like gjerne være at et speilbilde alltid er noe annet enn selve virkeligheten. Allusjonen til 4 Mos 12,6-8 er tydelig, der også motsetningen fremheves mellom Guds tale til profetene i syner og drømmer og Moses som møtte ham ansikt til ansikt.

Ovrraskende dukker troen og håpet opp i det som synes å være en slags slottsats, uten at disse størrelsene har vært nevnt tidligere i denne sammenheng.

Gjennom hele denne teksten holder Paulus siktet klart, det er et oppgjør med en religiøsitet som var kommet skjevt ut. Tungetalen, v 1 og 8, har en midlertidig karakter, profetgaven likeså, v 2, 9 og 12. Ikke noe av dette må skyve den ekte kjærligheten til side. Bare den har evighe-ten i seg.

Prekenen

Denne teksten får vi ved inngangen til fasten, med kamp og hengivenhet men den er også avslutningen på åpenbaringstiden, da vi skal få se hans herlighet. Da skal det også være plass for begge deler når denne teksten skal på prekestolen: Det vakre og det vanskelige, det uunnværlige og det uoppnåelige. Vi skal få kjenne på hvor vakker denne teksten er. Og hvor vakker og nødvendig kjærligheten er. Det er en avglans av Skaperens karakter. Det er den brennende kjærlighet i vigslenes sammenheng; det er den blødende kjærlighet i gravferdens ramme. Det er den tjenende kjærligheten som skaper godhet og overvinner motsetninger: Uten kjærlighet, dør mennesket, som det ble formulert til Diakonhjemmets jubileum. I denne sammenheng hører det jo også hjemme å få formidle noe av et bibelsk korrektiv til kjærlighetsbegrepet i vår verden. Der det er massivt og ureflektert fokus på den seksualiserte kjærlighet, der det å elske forveksles med å forelske seg, og å ha elsket betyr å ha ligget med. Der vi fornemmer en annen verden enn den "kjærlighet som ikke søker sitt eget." v 5.

Kjærligheten i dagens tekst ligger på handlingsplanet. Her nevnes egentlig ikke følelsene spesielt. Det er en videreføring av fortellingen om den barmhjertige samaritan: Hvem tenker du *viste seg* som en neste? Luk 10,36.

Vakkert og vanskelig. Ja, egentlig uoppnåelig. Prøv å sette eget navn inn i midtavsnittet i teksten vår: Øystein er - tålmodig, er velvillig, misunner ikke, skryter ikke, er ikke hovmodig, krenker ikke, søker ikke sitt eget.. Stopp, det glapp for lenge siden! Og når vi kommer til v 7, blir det aldeles umulig:

Utholder alt ... tåler alt. Kjærlighetens høysang blir en slags kjærlighetens Bergpreken:

Den tegner idealer som er alvorlig ment, som vi ikke kommer utenom ved å moderere sånn passelig. Det fins ingen annen vei til å ta dette på fullt alvor, enn å sette Jesu navn inn i stedet. Det perspektivet skal vi ha også på denne søndagen, utsynet mot påsken. Men så skal vi se enda lenger: Til pinsen, der det umulige blir mulig, også i meg og i mitt liv. For Åndens frukt er kjærlighet, - glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, ydmykhet og selvbeherskelse. Gal 5,22

Hva måler vi egentlig en vellykket menighet på? Det er et modig spørsmål som ligger i denne teksten og i denne tekstens sammenheng i Korinterbrevet. All religiøs aktivitet som ikke kommer ut i kjærlighet til Gud og mennesker, - da har jeg ingenting vunnet. Og enda en gang: Kjærligheten måles på sine ytringer: Ikke først og fremst på de som sies, men på hvordan den ytrer seg. 1 Joh 3,18; Jak 2,16 - Hva hjelper det, dersom dere ikke gir dem det kroppen trenger?

Prekensiske

Den beste veien er

- *Den vakreste* (Kjærlighet er skapersmil til verden)
- *Den viktigste* (Kjærlighet er uunnværlig)
- *Den vanskeligste* (Kjærlighet er Jesu vei)
- *Den varigste* (Kjærlighet holder til sist)

Gudstjenesten

Det er ikke sikkert predikanten skal lese teksten. Kanskje er det noen fra teatergruppa eller andre som kan bidra til å gi dette unike stykke et ekstra løft?

ØYSTEIN I. LARSEN
Biskop em.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTING

Agder og Telemark bispedømme

Agder og Telemark bispedømmeråd har gjort følgende tilsetninger i møte 13.11.2008:

- Jostein Ørum ble tilsatt som vikar for soknepresten i Landvik og Eide sokn i Vest-Nedenes prosti.
- Tone Anne Hvalen ble tilsatt som sokneprest i Rjukan sokn i Aust-Telemark prosti.

Begge de tilsatte har bekreftet at de tar i mot stillingene.

LEDIGE STILLINGER

Hamar bispedømme

Vi søker sokneprester til følgende spennende og utfordrende stillinger:

Sokneprest i Nord-Østerdal prosti med tjenestested Tolga, Vingelen, Hodalen og Holøydalen sokn.

Sokneprest i Nord-Østerdal prosti med tjenestested Øvre Rendal, Ytre Rendal, Sjøli og Hanestad sokn.

Sokneprest i Sør-Gudbrandsdal prosti med tjenestested Østre Gausdal og Follebu sokn.

Se fullstendig utlysningstekst på www.nav.no og på www.kirken.no/hamar

For ytterligere informasjon kontakt Hamar bispedømmekontor, tlf. 62550350.

Søknadsfrist: 1. februar 2009.

Tunsberg bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Eiker prosti med særskilt arbeidsområde/tjenestested Sigdal og Eggedal sokn.

Sigdal og Eggedal sokn omfatter Sigdal kommune. Kommunen ligger sentralt på Østlandet med ca 1 times avstand fra Drammen, Kongsberg og Hønefoss. Området har naturskjønne omgivelser med gode muligheter til friluftsliv både sommer og vinter. Det er kort vei til alpinanlegg på Norefjell og Haglebu.

Folketallet er på ca 3560, hvorav ca. 3360 er medlemmer av Den norske Kirke. Næringsgrunnlaget er jord- og skogbruk, industri og turisme. Kommunen satser stort på kulturutvikling. Begrepet "Kunstnerdalen" er et varemerke for kommunen. Med det store verneområdet Trillemarka legger kommune og private opp til en storstilt satsing på miljøturisme. Her ligger gode muligheter for et kirkelig engasjement.

Presteboligen ligger i Prestfoss, sentralt i kommunen, med kort vei til barnehage, barne- og ungdomsskole. Fra presteboligen er det kort vei til Holmen kirke. Like ved kirken ligger Borgerstua som kommunen har kjøpt til menighetshus. Den vil bli restaurert og tatt i bruk til preste- og kirkevergekontor i løpet av våren -09.

Det er 5 kirker i de to menighetene:

Hovedkirken i Sigdal sokn, Holmen kirke, er fra 1853 og ligger i Prestfoss, som også er kommunesenteret. Solumsmoen kapell er fra 1893 og ligger ved riksvei 287, 14 km fra Prestfoss sørover. Vatnås kirke er fra 1665 og eies av befolkningen på Greenskogen, 22 km fra Prestfoss.

Hovedkirken i Eggedal sokn, Eggedal kirke, er fra 1878 og ligger 34 km nord for Prestfoss. På veien over fjellet fra Sigdal til Hallingdal ligger Haglebu fjellkirke, 50 km fra Prestfoss. Den er bygd i 1980 og eies av en privat stiftelse.

I kommunen er det 3 barneskoler og én felles ungdomsskole som ligger i Prestfoss, samt 5 barnehager. Videregående skole ligger i Åmot, 25 km fra Prestfoss. Det er godt samarbeid med kommunen, skolene og barnehagene. I Prestfoss ligger Sigdalsheimen syke- og aldersheim. Her holdes ukentlige andakter. I Eggedal er Eggedal eldresenter hvor presten for tiden er én gang i måneden.

Prestegjeldet betjenes av sokneprest, kirkeverge og organist i 60 % stilling. Det er kirketjener og klokker ved hver av kirkene. Kirkevergen har en del av sin stilling ved sokneprestens kontor. Det er bevilget midler fra kommunen, Haglebu fjellkirke og Tunsberg bispedømme til lønn for en 50% prosjektstilling for trosopplæring fram til 2011.

Menighetsrådene har i de senere årene satsset sterkt på konfirmantarbeidet. Det har vært liten tradisjon for menighetsarbeid, og en forsøker å skape engasjement for menighetenes arbeid både blant konfirmantene og deres foreldre. Menighetene er som nevnt ovenfor i gang med et trosopplæringsprogram med prosjektmidler. Et slikt prosjekt vil kunne videreføres i en ordinær kateket-/undervisningsstilling når trosopplæringsmidler fordeles de enkelte menighetene.

Det vil bli lagt vekt på at den som tilsettes har kvalifikasjoner som tilsvarende menighetenes behov for menighetsbygging, og dessuten har evne til samarbeid med menighetsrådene og andre arbeidere, både ansatte og frivillige.

Soknepresten deltar i beredskapsturnusen i prostiet, ca én gang hver 12. uke.

Det er boplikt til stillingen. Opplysningsvesenets fond har kjøpt ny bolig bygget i 1967. Tomten er på 1,3 mål og boligen på ca. 220 m² i 2 etasjer. Den ligger litt tilbaketrukket ca 10 min. fra kommunesenteret i Sigdal. 1. etasje: gang, stor bod, kjellerstue, nytt bad, 1 soverom. 2. etasje: 4 soverom, stor stue, kjøkken, vaskerom og 2 bad. En enkeltgarasje og en dobbeltgarasje og bod. Boligen blir nødvendig oppussert i løpet av våren/sommeren. Gulvene oppgraderes og stort sett alle vegger og tak

males. Varmepumpe blir installert.

For bruk av bolig svares husleie etter fradragsregulativets bestemmelser.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tunsberg bispedømme gir sine medarbeidere tilbud om arbeidsveiledning (ABV), og det forventes at den som tilsettes, er motivert for å gå i veiledning.

Stillingen lønnes i stillingskode 0930 - sokneprest, lønns penn 53-75 i Statens lønnsregulativ. Pensjonsinnskudd. Endelig lønnsfastsettelse ved egen prosedyre etter tilsetting.

Øvrige godtgjøringer, rettigheter og forpliktelser som til enhver tid gjelder for presteskabet.

Nærmere bestemmelser om tjenesteoppgaver for stillingen kan bli fastsatt av bispedømmerådet etter gjeldende prosedyre. Samlivsform kan bli vektlagt.

Søkeres navn vil normalt bli offentliggjort. Anmodning om å få sitt navn unntatt offentlighet, må begrunnes.

Opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Eiker, tlf 92633120/32252650, evt. Tunsberg bispedømmekontor (tlf. 33354300).

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenestebolig og boligfradrag samt

- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenstedistrikt.

Søknad m/ CV og relevante attester, vitnemål og referanser sendes Tunsberg bispedømmeråd, Håkon 5's gt. 1, 3116 Tønsberg innen 30. januar 2009.

Stavanger bispedømme

Kapellan i Haugesund prosti med Vår Frelser sokn som særskilt arbeidsområde. Fast stilling.

Haugesund prosti omfatter kommunene Haugesund, Utsira, Tysvær og Bokn. Stillingen som er ledig er primært knyttet til Vår Frelser sokn.

Bemanningen i Vår Frelser sokn er pr i dag i tillegg til den utlyste stillingen: Sokneprest, administrasjonsleder, kantor, diakon, kirketjener (50 %), og prosten er menighetsprest i 50 %.

Følgende arbeidsoppgaver vil stå sentralt:

Hovedansvar for menighetsbygging i bydelen Skåredalen.

- *Arbeidet i Skåredalen planlegges i samarbeid med et menighetsutvalg der kapellanen er medlem.*
- *Gudstjenestene i Skåredalen avholdes ca hver 3. uke i flerbrukshallen ved Skåredalen skole og blir planlagt i samarbeid med utvalget.*
- *Frivillige medarbeidere bistår med tilrettelegging og gjennomføring av gudstjenestene i samarbeid med prest og timebetalt organist og kirketjener.*
- *Allerede eksisterende tilbud for barn og unge i Skåredalen er:
Microklubben (Aktivitetsklubb for barn i alder ca. 4-7 år.)
Barnegospel (Kor for barn i 1.- 4. klasse)
Speiderarbeid (Småspeider/storspeider)*

Hovedansvar for barne- og ungdomsarbeidet (konfirmanter og skole/kirke) i soknet.

- Menighetene i Haugesund by samarbeider om konfirmanntilbudet. Det legges opp til en opplevels- og aktivitetsbasert læring. Mange av konfirmanter har valgt et idretts-tilbud og deltar bl.a. på Action i regi av KRIK.

- Fra høsten '08 har Vår Frelser menighet fått tildelt midler fra trosopplæringsreformen til utbygging av 0-18 års fasen. Det betyr at menigheten nå får mer mannskap til styrking av arbeidet blant barn og unge.

Enkelte gudstjenester/kirkelige handlinger må påregnes også i Vår Frelser kirke og Røvær bedehuskapell.

Det må også påregnes noen tjenester i prostiet for øvrig. Han/hun inngår i beredskapsturnus for prostiet.

Kapellanen er med i de ukentlige stabsmøtene i Vår Frelser menighet.

Det søkes etter en prest som er motivert og engasjert i menighetsbygging og med visjoner og vilje og evne til å videreutvikle barne- og ungdomsarbeidet i menigheten.

Haugesund kommune har 32956 innbyggere. Det bor 11227 innbyggere i Vår Frelser sokn, hvorav 9150 er medlemmer i Den Norske kirke. Byen har et rikt kulturliv og nærhet til flotte naturområder. I menigheten er det 1 barneskole, 1 ungdomsskole, 2 barne- og ungdomsskoler og 2 videregående skoler. I 2007 hadde menigheten 108 gravferder, 31 vigslar, 82 konfirmanter og 119 dåp.

Det er godt samarbeid mellom menighetene i byen. Sentralbordtjeneste, regnskaps- og kirkebokføring er lagt til felles kontor der også kirkeverge og prost er lokalisert.

Det er knyttet boplikt til stillingen. Det vil bli bygd tjenestebolig i soknet.

I byggeperioden vil det bli stilt midlertidig leiebolig til disposisjon.

Målformen er bokmål.

Stillingen lønnes i stillingskode 0922 kapellan ltr. 50-69 statens lønnsregulativ.

Vanlige regulativmessige godtgjørelser. Skyss og telefongodtgjørelse etter offentlige satser. Pensjonsinnskudd.

Tilsetningen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, jfr. tilsetningsreglementet, og den som tilsettes, må rette seg

a. etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. samt

b. avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål, særskilte samarbeidsområder og tjenestedistrikt.

Ved tilsetningen vil det dessuten bli lagt vekt på de særlige krav som stilles i utlysningsteksten. Søkerne bes derfor å utforme en egen presentasjon i sin søknad, som svarer på de utfordringer som fremkommer i utlysningsteksten.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt ved tilsetning, jf. Arbeidsmiljøloven § 13.3

Søkerne bes søke elektronisk, se www.kirkejobb.no, NAV eller www.kirken.no/stavanger.
Søknadsfrist 15. januar 2009.

CV vil bli brukt som utvidet søkerliste.

Nidaros bispedømme

Kapellan i Byåsen prosti med Ilen sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som kapellan med Byåsen prosti som tjenestestedistrikt og med Ilen sokn som tjenestested.

Ilen sokn ligger i Trondheim kommune og har ca. 6000 kirkemedlemmer. Soknet ligger sentrumsnært i den vestlige delen av byen og omfatter også Trolla og store deler av bymarka.

Menigheten betjenes av sokneprest og kapellan. Soknepresten har sete i Ilen menighetsråd; kapellanen er dennes stedfortreder. Kontorsted er Ilen menighetshus som ligger sentralt i bydelen. Menighetshuset og kontorene pusses nå opp, og lokalene blir klare for innflytting tidlig i 2009. Her blir det kontorfellesskap for prester, diakon menighetssekretær, menighetspedagog, kirketjener og kantor, samt møterom for menighetens virksomhet. Ilen menighetshus lokaler leies også ut til andre aktiviteter i bydelen. Ilen menighet har en selvforståelse som folkekirkemenighet og har gjennom mange år hatt et aktivt forhold til lokalmiljøet. Sammen med skole, velforeninger og lokalt næringsliv arrangeres hvert år i juni den lokale festivalen Iladagene.

I soknet ligger Ilen kirke, en steinkirke fra 1889. Kirken ligger vakkert til ved inngangen til Trondheims eldste bydeler, like ved restene av den gamle bymuren. Kirken har godt orgel og årlig ganske mange konserter. Byåsen prosti har ambisjon om å markere Ilen kirke som byens "ungdomskatedral", og kapellanen vil stå sentralt i dette arbeidet.

Soknet har i tillegg Stavne kapell på Stavne kirkegård og Fjellseter kapell i Bymarka. Fjellseter kapell eies av en stiftelse der soknepresten i Ilen sitter i styret. Det er tre institusjoner i soknet, som prester og diakon betjener. Soknepresten har hovedansvar for Iladagene og for koordinering av kontakten med institusjonene.

Kirkelig statistikk for Ilen menighet i 2007: 46 dåp, 53 begravelser, 9 vielser og 44 konfirmanter samt 70 forordnede gudstjenester i året. I tillegg kommer lekmannsgudstjenester på Fjellseter kapell.

Kapellanen har hovedansvar for menighetens konfirmanter. Det er nært samarbeid med

Sverresborg sokn om konfirmantene, og det gjennomføres årlig felles leir om høsten. Ilen og Sverresborg samarbeider også om et ledertreningsprogram for ungdomsledere. Ilen kapellan vil få hovedansvar for oppfølging av disse. Byåsen prosti har årlig felles ungdomslederkurs som Ilen nyter godt av, og der kapellanen i Ilen er sentral i planlegging og gjennomføring. Ilen har hatt trosopplæringsprosjekt for unge fra 10-18 år, og det er nylig tilsatt menighetspedagog i 100% stilling. Denne blir en viktig samarbeidspartner for kapellanen.

Det er etablert gode samarbeidsforhold mellom menigheten og 11a skole, en barneskole med stort innslag av fremmedspråklige elever. Prestene deler på skolegudstjenester.

I Byåsen prostiet er det i tillegg til prost og prostiprest 6 menighetspreststillinger, samt én stilling som barne- og ungdomsprest ansatt av prostistyret. I prostiet drives et forsøk med eget prostistyre (tilsv. kirkelig fellestråd). Det er for tiden 27 ansatte i prostiet. Prostiet preges av vilje til utstrakt tverrfaglig samarbeid mellom ansatte og menigheter. Økt samarbeid er også en viktig målsetning med prostiforsøket. Ungdomsarbeidet er et viktig felles satsningsområde. Prestene har felles tjenesteliste, noe som muliggjør 5 dagers arbeidsuke. Prosten samler månedlig prestene til studiesamvær.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.trondheim.kommune.no eller www.trondheim.no. Ellers vises også til bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros og til menighetens hjemmeside: www.ilen.kirken.trondheim.no

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønnssettingsetning i sokn/prosti, samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Det er for tiden ikke bolig til stillingen, men Trondheim kommune er innstilt på å skaffe bolig, noe som vil utløse boplikt. Boligspør-

målet vi etter dette bli løst i et samarbeid med den som tilsettes.

Målformen i soknene er bokmål, og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt, jfr. aml. §13-3.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til Tjenesteordning for menighetsprester, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran, og som:

- gjerne har erfaring fra ungdomsarbeid og ledertrening for ungdom
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med ansatte og frivillige medarbeidere

Stillingen er plassert i kode 0922 og lønnes i ltr. 50 - 60 fra tiltredelse. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00, prosten i Byåsen tlf. 72 56 52 00 eller soknepresten i Ilen tlf 73 83 37 80.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim *innen* 13.2.2009. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Kapellan i Heimdal prosti med Tiller sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som kapellan med Heimdal prosti som tjenestestedistrikt og med Tiller sokn som tjenestested.

Tiller sokn er en del av Trondheim kommune og har ca. 10.000 kirkemedlemmer. Soknet ligger i Heimdalsområdet sør i Trondheim by.

Det er én kirke i soknet: Tiller kirke som er en trekirke fra 1901 med rundt 180 sitteplasser. Kirken er restaurert etter en brann i 2001.

Menigheten betjenes av sokneprest og kapellan. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostiprest 8 menighetspreststillinger.

Kontorsted er i Tiller menighetscenter, ikke langt fra kjøpesenteret City Syd. Her er det kontorfellesskap med kontorsekretær, kateket, diakon og kantor. I soknet er det også 50 % stilling for kirketjener.

Kirkelig statistikk for menighetene i 2007: 111 dåp, 33 begravelser, 19 vielser og 126 konfirmanter samt 92 forordnede gudstjenester i året.

Menigheten driver et utstrakt barne- og ungdomsarbeid: Åpen barnehage, KFUM og KFUK speidere, prosjektkor for 4-åringer, 2 barnekor for barn fra 5-9 år og for de over 9 år. Det er utarbeidet planer for et prosjekt innen trosopp-læring, felles for hele prostiet.

I tillegg er det et kirkekor, støttegrupper for etterlatte, 2 hyggetreff og fellesskapskvelder, kalt "Påfyll"-kvelder. Av annen foreningsvirksomhet er det menighetsring og kirkering, bibelgrupper samt foreninger for Sjømannsmisjonen, Normisjon og Det Norske Misjons-selskap og Tiller Y's Men's Club. Det er også 2 aktive sanitetsforeninger og Tiller historielag i området.

Kateketen har hovedansvar for organisering og gjennomføring av konfirmantopplegget, i samråd og samarbeid med kapellanen. Konfirmantundervisningen skjer på ettermiddags- og kveldstid. En del av undervisningen er lagt til konfirmantleir på vinteren.

Det er ett sykehjem i menigheten. Prestene har ansvar for andakt der på omgang hver annen uke. Det ligger også en psykiatrisk behandlingsinstitusjon og flere bofellesskap for psykisk utviklingshemmede i soknet, men

kontakten med disse er mer sporadisk.

Samarbeidet med skolene er godt. Ansvar for kontakten med skolene er fordelt mellom prestene og kateketen.

Birgitta-søstrene er i ferd med å bygge kloster i soknet. Vi regne med at samarbeid med dem vil øke etter hvert som de blir fast etablert i området.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.trondheim.kommune.no. Ellers vises også til menighetens hjemmeside: www.tiller.kirken.trondheim.no og bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros

De største utfordringene for menigheten er innenfor barne- og ungdomsarbeidet, i forhold til å ta vare på frivillige medarbeidere og inspirere til frivillig innsats og innen fellesskapsbyggende arbeid. Kapellanen har hatt et spesielt ansvar for ungdomsarbeidet og relasjonsbygging i menigheten. Også i prostiet er det blant prestene behov for supplerende kompetanse innenfor utvikling av ungdomsarbeidet.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Det er for tiden ikke bolig til stillingen, men Trondheim kommune er innstilt på å skaffe bolig, noe som vil utløse boplikt. Boligspørsmålet vil etter dette bli løst i samarbeid med den som tilsettes.

Målformen i soknet er bokmål, og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt, jfr. aml. §13-3.

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til Tjenesteordning for menighetsprester, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran, og som:

- gjerne har særskilt kompetanse og/eller erfaring innen og interesse for barne- og ungdomsarbeid
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med ansatte og frivillige medarbeidere

Stillingen er plassert i kode 0922 og lønnes i ltr. 50 - 60 fra tiltredelse. Pensjonsinnskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Heimdal tlf. 72 59 20 50.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 13.2.2009. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Gauldal prosti med Støren, Soknedal, Budal og Singsås sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Gauldal prosti som tjenestedistrikt og med Støren, Soknedal, Budal og Singsås sokn som tjenestested.

Soknene tilsvare Midtre-Gauldal kommune som har vel 5500 innbyggere. Støren sentrum ligger 5 mil sør for Trondheim.

I Støren sokn er det 2352 kirkemedlemmer, i Soknedal sokn 1669, i Budal sokn 490 og i Singsås sokn 1044 kirkemedlemmer. Soknepresten har sete i Støren menighetsråd, Soknedal menighetsråd og Budal menighetsråd samt i Støren kirkelige fellesråd.

I soknene er det følgende kirker: Støren kirke (bygd 1817/320 sitteplasser), Soknedal kirke (bygd 1933/500 sitteplasser), Budal kirke (bygd 1754/170 sitteplasser) og Singsås kirke (bygd 1884/450 sitteplasser). Avstanden fra presteboligen til kirkene er 2 km til Støren, 15 km til Soknedal, 31 km til Budal og 26 km til Singsås.

Kirkelig statistikk for Støren kirkelig fellesrådsområde viser: 64 dåp, 66 begravelser, 14 viselser, 81 konfirmanter (årsstatistikk 2007) samt 116 forordnede gudstjenester årlig.

Menighetene betjenes av sokneprest og prostiprest. Prosten i Gauldal har for tiden sete i Singsås menighetsråd. I hele prostiet er det i tillegg til prosten og prostipresten 10 menighetspreststillinger.

Kirkekontoret er i Rådhuset på Støren. Her er det kontor fellesskap med prostiprest, kirkeverge (70% stilling), kateket (80% stilling), 2 organister (tilsammen 80 % stilling) og menighetssekretær (100% stilling). Kateketen har det administrative ansvaret for konfirmandtundervisninga.

I prestegjeldet er det seks grunnskoler, to av disse er barneskoler, en er ungdomsskole og to er barne- og ungdomsskoler. Det er også sju barnehager og fem aldersinstitusjoner i prestegjeldet. Kommunen er for tiden inne i en sammenslåingsprosess når det gjelder skoler og aldersinstitusjoner. På Støren er det også videregående skole.

Menighetene er inne i en spennende prosess for å styrke mangfoldet i gudstjenestelivet i menighetene. I Støren fellesrådsområde er det

to barnekor og to søndagsskoler. Ungdomsskor er under oppstart. Det er innarbeidet gode tradisjoner for samarbeid med skoler og barnehager om jule- og påskegudstjenester. Det deles ut bibler til 5. klassetrinn. Det drives et betydelig arbeid innenfor de frivillige lag og organisasjoner, med NMS, Normisjon og NLM som de mest framtrepende innen indre- og ytre misjon.

De største utfordringene i menighetene er innenfor menighetsbyggende arbeid. Soknepresten vil få et særlig ansvar for å tenke rekruttering til barne- og ungdomsarbeid, og styrke samarbeidet med de kristelige organisasjonene, frivillige lag og enkeltpersoner i menigheten.

Når det gjelder skoler, barnehager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i lokalsamfunnet/Midtre-Gauldal kommune for øvrig, vises til blant annet kommunens hjemmeside: www.midtre-gauldal.kommune.no Ellers vises til bispedømmets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros.

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønns sammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Det hører kommunal tjenestebolig med boplikt til stillingen. Boligen ligger i et boligområde ca. 1 km. fra rådhuset/kirkekontoret. Boligen er fra 2003 og med 145 m² i et plan. Det er åpen kjøkken-/stueløsning og TV-stue. I soveromsfløyen er det fire soverom, bad og bod, og boligen har et ekstra vaskerom/bad. Oppvarming skjer vha. elektrisitet og ved. Dobbel garasje med litt bodplass.

Målformen i soknene er bokmål, og søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.

b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt, jfr. aml. §13-3

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til Tjenesteordning for menighetsprester, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran, og som:

- gjerne har kompetanse innen rekrutteringsarbeid og medarbeiderutvikling.
- evner å bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel, engasjement og er kontaktskapende
- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i fellesskap med ansatte og frivillige medarbeidere.

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes fra tiltredelse i ltr. 53-65. Pensjonsinnskudd. Skyssgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Gauldal tlf. 72 85 86 27.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim *innen* 13.2.2009. Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Namdal prosti med Namsskogan og Røyrvik sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Namdal prosti som tjenestedistrikt og med Namsskogan og Røyrvik sokn som tjenestested.

Soknene tilsvarer Namsskogan og Røyrvik kommuner som har henholdsvis 935 og 500 innbyggere. Kommunene ligger øverst i Namdalen og er en del av det sørsamiske kulturområdet. Nordlandsbanen og E6 går gjennom Namsskogan kommune. Nærmeste by er Namsos og avstanden fra Trones er 96 km.

I soknene er det følgende kirker: Trones kirke fra 1832/1910, Bjørhusdal kapell fra 1970, Skorovattn kapell fra 1965 og Røyrvik kirke fra 1828/1901 med kirkestue og menighetskontor i tilknytning til kirka.

Menighetene betjenes av sokneprest. Soknepresten har sete i Namsskogan og Røyrvik menighetsråd. I hele prostiet er det, i tillegg til prost og prostiprest, 9 sokneprester.

Kontorsted er Trones. Her er det kontor-fellesskap med kirkeverge og sekretær for presten. Røyrvik sokn har egen kirkeverge.

I soknene er det også stillinger for kirke-tjener og organist.

Kirkelig statistikk for menighetene fra 2007: 21 dåp, 22 begravelser, 2 vielser og 13 konfirmanter samt 64 forordnede gudstjenester.

To av de forordnede gudstjenestene i Røyrvik forrettes helt eller delvis på sørsamisk. Sørsamisk språk og kultur vil ha en naturlig plass i gudstjenestelivet i begge sokn. Et viktig bidrag til dette er samarbeidet med presten og diakonen for det sørsamiske området. Det er også god og økende kontakt over grensen til Sverige. I Røyrvik feires det en menighetsgudstjeneste hvert år i det privateide kapellet Kristi krybbe.

Innen tjenestestedene er det 3 barne- og ungdomsskoler og fire barnehager. Det er to syke- og aldershjem som betjenes av soknepresten.

Folkekirken står sterkt i Namsskogan og Røyrvik. Så godt som alle barn blir døpt og konfirmert. Alle døde får kirkelig begravelse. Det er god oppslutning om menighetens få utadrettede tiltak. Kirkesøkningen varierer.

Norsk Luthersk Misjonssamband har for-
eningsvirksomhet i området.

Når det gjelder utbyggingen av skoler, barne-
hager, helse- og sosialtjeneste og forholdene i
lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til
blant annet kommunenes hjemmeside:
www.namsskogan.kommune.no , Namsskogan
kommune tilbyr en svært gunstig "Innflytter-
pakke", med bla. gratis husleie i et år og ett års
gratis barnehageplass, på visse vilkår.
www.roeyrvik.kommune.no og bispedømmets
hjemmeside: www.kirken.no/nidaros .

Nidaros bispedømme arbeider etter en
strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken
i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet
har godt utbygde personaltiltak, herunder
arbeidsveiledning og kollegastøtteordning.
Bispedømmet er IA-virksomhet, og vårt mål er
å få en balansert alders- og kjønnsammen-
setning i sokn/prosti samt legge til rette for
mennesker med redusert funksjonsevne.

Med stillingen følger det bolig på Trones med
boplikt. Boligen er ny og ble ferdigstilt i 2007.
Boligen er i to etasjer og har et boligareal på
ca 137 m². 1. etasje har kjøkken og stue, et
soverom, vindfang, entre, vaskerom og bad.
I 2. etasje er det 3 soverom, bad, loftsstue og
4 boder. Garasjen er en dobbelgarasje med
bod.

To bad og et ekstra oppholdsrom i 2. etasje
gjør boligen fleksibel og praktisk for en barne-
familie. Boligen ligger i et boligfelt på Trones
med gangavstand til butikk og kontor.

Målformen i soknene er bokmål, og søkerne
må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetning skjer på de vilkår som til enhver tid
gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter
følgende:

- a) endringer i lover, tariffavtaler, reglement
m.v. herunder spørsmål vedrørende tje-
nesteordning, beredskapsordning, tjeneste-
bolig og husleie.
- b) avgjørelser som kan influere på tjenestens
gjøremål og bosted.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli
innhentet og vektlagt, jfr. aml. § 13-3

Vi søker etter en prest som kan fylle stil-
lingen i henhold til Tjenesteordning for menig-
hetsprester, de oppgaver og utfordringer som
er beskrevet foran, og som:

- har kontaktskapende evner og kan bidra til

gode samarbeidsforhold, trivsel og engasje-
ment

- evner til å jobbe selvstendig og samtidig i
fellesskap med kolleger

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes fra
tiltredelse i ltr. 55-65. Lønnplasseringen skjer
bl.a. i lys av bispedømmets utfordring med å
rekruttere til stillingen. Pensjonsinnskudd.
Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved hen-
vendelse til Nidaros bispedømmeråd, tlf.
73 53 91 00 eller prosten i Namdal tlf.
918 60 548.

Søknad med CV, attester og referanser
sendes Nidaros bispedømmeråd, Erkebispe-
gården, 7013 Trondheim innen 13.2.2009.
Attester vil ikke bli returnert.

Nidaros bispedømme

Sokneprest i Nord-Innherad prosti med Snåsa sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som sokneprest med Nord-Innherad prosti som tjenestestedistrikt og med Snåsa sokn som tjenestested.

Soknet tilsvarende Snåsa kommune som har 2176 innbyggere. Kommunen har et stort areal, men befolkningen bor geografisk sett samlet i kort avstand fra kommunesenteret. Snåsa er en landbrukskommune med noe aktivitet innenfor naturbasert industri. I tillegg arbeider mange innenfor offentlig sektor og i serviceyrker. Snåsa sentrum ligger 58 km fra Steinkjer og 18 mil nord for Trondheim. Det går daglig buss til videregående skoler i Grong og Steinkjer. E6 og Nordlandsbanen passerer gjennom kommunen. Deler av kommunens arealer ligger i Blåfjella-Skjærkerfjella nasjonalpark.

Snåsa har én kirke og én kirkegård. Kirken er en middelalderkirke i stein fra 1200-tallet. Den ble påbygd i 1869, og har plass til ca. 450 personer. I tillegg til kirken finnes kirkestedet Megard med Norges nordligste Olavskilde.

Snåsa menighet betjenes av soknepresten som er medlem av menighetsrådet. Tjenesten er ellers regulert gjennom tjenesteuker i samarbeid med andre prester i prostiet. I hele prostiet er det i tillegg til prostien og prostiprest 10 soknepreststillinger. Prestene i prostiet har jevnlig samlinger i prostilaget, som har sosiale og faglige føringer.

Snåsa menighet er en folkekirkelig menighet, hvor folket har et nært forhold til kirka si. Snåsa menighet har sin egen visjon: "Kirken i Snåsa - Nærhet i hverdag og høytid". Denne beskriver godt forholdet mellom menighet og kirke.

Statistikk fra 2007: 18 dåp, 29 konfirmanter, 9 vigslar og 24 begravelser. Det er ca 40 forordna gudstjenester i året. Gjennomsnittlig antall deltakere pr. gudstjeneste er 68.

Snåsa ligger sentralt i sørsamisk område, og Snåsa kommune ble som eneste kommune i sørsamisk område innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk fra 1.1.2008. Det holdes årlig to gudstjenester med sørsamisk liturgi, og det er også innført sørsamisk nådehilsen og velsignelse ved de andre gudstjenestene i kirka.

Kontorsted er i nordfløyen av prestegården som ligger vel 100 meter fra kirken. Boligdelen er tydelig atskilt fra kontordelen. Her er det kontorfellesskap med daglig leder/kirkeverge, sekretær og prosjektleder for trosopplæring. I soknet er det også stillinger for kantor, kirketjenere, klokker/diakoniarbeider og renholder.

Menighetsarbeidet er organisert gjennom blant annet diakoniutvalg, musikkutvalg og gudstjenesteutvalg. Kantor leder to barnekor og et seniorkor i menigheten. Kirke-skolesamarbeid er også godt utviklet. Fra høsten 2007 ble Snåsa menighet forsøksmenighet i Trosopplæring. Trosopplæringsprosjekt har tittelen "Sammen i naturen - Sammen med Gud - Sammen med hverandre" og omfatter aldersgruppa 10-18 år. Soknepresten har en naturlig rolle i deler av prosjektet som ledes av egen prosjektleder.

Soknepresten er en del av det kommunale kriseteamet. Snåsa har et rikt kultur- og musikkliv og et aktivt idrettsarbeid for alle aldersgrupper. Kommunen har full barnehagedekning og et godt utbygd helsevesen. Skole og barnehage ligger like ved prestegården.

Når det gjelder lokalsamfunnet/kommunen for øvrig, vises til kommunens hjemmeside: www.snasa.kommune.no Ellers vises også til bispedømmerådets hjemmeside: www.kirken.no/nidaros og til Snåsa menighet sin hjemmeside: www.snasa.kirken.no

Nidaros bispedømme arbeider etter en strategisk plan som er gitt overskriften: "Kirken i Nidaros - sammen underveis". Bispedømmet har godt utbygde personaltiltak, herunder arbeidsveiledning og kollegastøtteordning. Bispedømmet er IA-virksomhet og vårt mål er å få en balansert alders- og kjønnssammensetning i sokn/prosti samt legge til rette for mennesker med redusert funksjonsevne.

Med stillingen følger det bolig med boplikt på Vinje prestegård. Boligen er et praktbygg fra 1750 og ligger naturskjønt og skjermet fra trafikk, selv om det ligger sentralt. Presteboligen har en grunnflate på 170 kvm og er på to etasjer. Inneholder: entre, kjøkken med peis, spise- eller dagligstue, storstue med peis og et gjesterom. I 2. etg. er det 4 soverom, stue og et stort bad med tørkerom. Uthus og vedbod hører med til boligen. Boligen er i forbindelse med utlysningen gjennomgått, og varme-

pumper er montert, kjøkken skiftet, og mange tak og vegger er malt. Boligen er tidligere påkostet ganske mye i form av isolasjon og nye vinduer.

Målformen i soknet er bokmål. Søkerne må opplyse om de behersker begge målformer.

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må rette seg etter følgende:

- a) Endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. herunder spørsmål vedrørende tjenesteordning, beredskapsordning, tjenestebolig og husleie.
- b) Avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og bosted.

Opplysninger om samlivsform vil kunne bli innhentet og vektlagt, jfr. aml. §13-3

Vi søker etter en prest som kan fylle stillingen i henhold til Tjenesteordning for menighetsprester, de oppgaver og utfordringer som er beskrevet foran, og som:

- ønsker å være prest for alle i folkekirken på Snåsa.

- har kontaktskapende evner og kan bidra til gode samarbeidsforhold, trivsel og engasjement.

- evner til å jobbe selvstendig og i samarbeid med kolleger og andre medarbeidere.

Stillingen er plassert i kode 0930 og lønnes fra tiltredelse i ltr. 55-65. Lønnplasseringen skjer bl.a. i lys av bispedømmets utfordringer med å rekruttere til stillingen. Pensjonstilskudd. Skyssgodtgjøring.

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Nidaros Bispedømmeråd, tlf. 73 53 91 00 eller prosten i Nord-Innherad tlf. 741457 00.

Søknad med CV, attester og referanser sendes Nidaros Bispedømmeråd, Erkebispegården, 7013 Trondheim innen 13.2.2009. Attester vil ikke bli returnert.

Nyhet fra Luther Forlag

Peter Halldorf

DUFTEN AV DE HELLIGE

“Møtet med den kristne tradisjon avdekker en viktig årsak til hvorfor kristendommen ubønnhørlig taper terreng i vår kultur. Vi tilhører en kirke som ikke fostrer helgener.”

(Fra forordet)

Kr 198,-

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, professor Harald Hegstad, prost Jan otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Red. sekr.: Eyolf Berg.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-postadresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

Pris kr. 525,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 650,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemøduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr. 500,- +mva
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 900,- +mva
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1500,- +mva
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1500,- +mva
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr. 2000,- +mva
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 2500,- +mva
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 4000,- +mva

ISSN 0332-5431

